

**wałbrzyski
informator
kulturalny**

miesięcznik informacyjno-publicystyczny

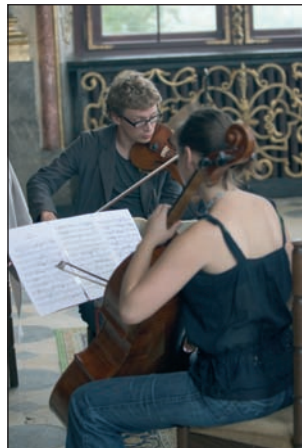
10 ⁽¹⁵⁶⁾
/2010

ISSN 1426-8663

Międzynarodowy Festiwal Kameralistyki Ensemble im. Księżnej Daisy w zamku Książ cieszy się coraz większym zainteresowaniem. W tym roku na koncertach brakowało miejsc, a na pożegnanie publiczność zgotowała artystom owację na stojąco. Według widzów, festiwal, to dużo wspanialej muzyki, aktorskie popisy, wszystko w znakomitym wykonaniu. Wysłuchaliśmy muzyki dawnych mistrzów i współczesnych kompozytorów przygotowanych przez profesorów i 30 studentów uczelni muzycznych. Wśród nich były osoby szczególnie - altowiolista Paweł Czarny, który jako jedyny Po-

Fot. L. Kawka

Jeszcze o Festiwalu Księżnej Daisy

Fot. Ł. Kawka

Fot. B. Szeligowska

lak uczestniczył w nagraniach światowej Orkiestry Symfonicznej YouTube oraz zwyciężczyni XIII Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. H. Wieniawskiego, Agata Szmyczewska. Nauk udzielali świetni instrumentalści, od lat uczestniczący w festiwalu - Szymon Krzeszowiec, Jakub Jakowicz, Marcin Markowicz, Piero Masa i Piotr Janosik. Wyjątkową postacią był światowej sławy włoski pianista, Bruno Canino, który na wałbrzyski festiwal przyjechał po raz pierwszy i - jak zapewniał dyrektor artystyczny festiwalu, Marcin Markowicz - zgodził się na to bez namysłu. I w tym roku publiczność znakomicie przyjęła efekt pracy studentów uczelni teatralnych, pracujących pod kierunkiem Zbigniewa Zamachowskiego, Wojciecha Malajkata i Beaty Fudalej. Pokazali fragmenty „Jubileuszu” A. Czechowa oraz zaprezentowali piosenki aktorskie. Finałowy utwór Eugene Ysaÿe’a zabrzmiał minorowo, bo artystom, jak sami twierdzili, żal było opuszczać Książ. Ale już zapowiedzieli swoją obecność w przyszłym roku.

Witam Państwa w kolejnym WIK-u i polecam wydarzenia kulturalne w październiku, zachęcając do uczestnictwa w nich. Instytucje kultury w naszym mieście przygotowały ciekawe propozycje, które zapowiadamy. Nie informujemy jedynie o koncertach w Filharmonii Sudeckiej, bo choć podane są terminy dwóch i ich repertuar, to nie wiadomo czy będą aktualne. Wszystko w związku z odwołaniem dotychczasowego jej dyrektora i towarzyszącymi temu okolicznościami, o czym zapewne czytaliście Państwo w tytułach, ukazujących się z większą częstotliwością. Być może październik przyniesie rozwiązanie w tej materii, ale pewnie już po ukazaniu się tego numeru WIK-u. Znajdziecie Państwo u nas, jak i poprzednio, prezentacje twórców i ich działań, informacje o wydarzeniach minionych.

Już niedługo pożegnamy się ze „Starą Kopalnią”, czyli dawną KWK „Julia”, w dotychczasowym kształcie. Rozpoczyna się realizacja wyjątkowego projektu przestalcenia tego poprzemysłowego obszaru w atrakcyjny kompleks działań kulturalnych. Dlatego też poświęcamy w tym wydaniu naszego miesięcznika sporo miejsca „Starej Kopalni”. Jest ona na okładce, kolorowej rozkładówce, mówią o niej dwa wywiady.

Życzę miłej lektury.

Elżbieta Maria Kokowska
redaktor naczelny

Spis treści

Stara Kopalnia	2
Jest to projekt absolutnie nowatorski (..) Rozmowa z dr Romanem Szelemejem	4
Zabytkowe maszyny do konserwacji Rozmowa z Kazimierzem Szewczykiem	5
„Biblioteka pod Atlantami”	6
Muzeum w Wałbrzychu	8
Teatr Lalki i Aktora	10
Muzeum Gross-Rosen	12
Teatr Dramatyczny	12
Wałbrzyski Ośrodek Kultury	14
Prezentacje: plastyka Witold A. Oruba	16
Pożegnanie „Julii”	18-19
Prezentacje: fotografia Bernadeta Kubacka	20
Prezentacje: poezja Krystyn Hass	22
Wałbrzyska Galeria Sztuki BWA „Zamek Książ”	23
Wędrowanie z WKW	24
Galerie, ZPiT „Wałbrzych”	24
Filharmonia Sudecka	25
Przedsiębiorstwo „Zamek Książ”	25
Ośrodek Społeczno – Kulturalny na Podzamczu	26
Kalendarium	27-28
Dolnośląski Festiwal Nauki Wałbrzych 2010	29
Czy wiesz, że... dawny Wałbrzych	31
Spotkał się wielokulturowy Wałbrzych	32
Arcydzieło Verdi’ego w łaźni górniczej	33
Kalejdoskop	34

Stara Kopalnia

prezentuje:

- 500-letnią historię i tradycje górnicze na Ziemi Wałbrzyskiej
- kompleks architektoniczno-przemysłowy kopalni z połowy XIX w.
- stałą ekspozycję elektrycznych maszyn wyciągowych z 1911 r.
- sztolnię „Julia” wyposażoną w górnicze maszyny i urządzenia
- stałą ekspozycję łaźni górniczej z 1915 r.
- ekspozyty ze wszystkich dziedzin górnictwa węglowego, najstarsze z 1739 r.
- fragment XVIII - wiecznej „Lisiej” sztolni

udostępni:

- archiwalne filmy o tematyce górniczej i zbiory biblioteki górniczej z zakresu górnictwa

Fot. K. Masiuk

**Poczet górników
wałbrzyskich**

**„Lisia” sztolnia
i szyb „Sobótka”**

**Maszyny i narzędzia
w kuźni i hali tokarek**

Grafiki górnictwa

G. Agricoli i E. Heuchlera obrazują
górnictwo XVI i XIX w.

PARK WIELOKULTUROWY „STARA KOPALNIA”

58-304 Wałbrzych, ul. Wysockiego 28

Zwiedzanie od wtorku do soboty w godz. 9-15
Wejście z przewodnikiem o godz. 9, 11, 13

e-mail: starakopalnia@o2.pl

telefon 074 664 60 33 | tel./faks 074 664 60 35

Trasa turystyczna w zabytkowej kopalni węgla kamiennego „Julia”.

Trasa nieprzygotowana dla osób niepełnosprawnych.

Grupy zorganizowane proszone są o wcześniejszą rezerwację telefoniczną.

Dla grup zagranicznych istnieje możliwość zaangażowania tłumaczy za dodatkową opłatą. Czas zwiedzania: 1,5 godz.

Ceny biletów: normalny - 6 zł, ulgowy - 3 zł

p.o. dyrektora: **Kazimierz Szewczyk**

Wydawca:

Drukarnia „Poldruk” s.c.
Józef Grzywa, Marek Kawka
Ze środków Urzędu Miejskiego
w Wałbrzychu

Redaktor naczelny:

Elżbieta Maria Kokowska (tel. 0601786530)

Zespół:

Elżbieta Gargała, Krzysztof Kobielec,
Marzena Prokopowicz - Sawicka, Paweł Sokółowski,
Barbara Szeligowska.

Reklama:

tel. 074 8468703, e-mail: wik@poldruk.com.pl

Wałbrzyski Informator Kulturalny

58-309 Wałbrzych, ul. Wrocławska 39 a
tel. 074 664 26 06, tel./fax: 074 664 26 93
e-mail: wik@poldruk.com.pl

Druk: Drukarnia „Poldruk” s.c.

Józef Grzywa, Marek Kawka
ul. Wrocławska 39 a, 58-309 Wałbrzych

Projekty okładek, skład i łamanie:
Łukasz Kawka

Nakład: 3000 egz.

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych i zastrzega sobie prawo ich redagowania oraz dokonywania skrótów. Nie odpowiada za treść reklam, przekazanych repertuarów oraz nadesłanych listów i opinii.

● **powierzchnia płatna**

Wystawa zorganizowana wspólnie
z Domem Bretanii w Wałbrzychu

Górnictwo węglowe rejonu Nord – Pas - de Calais we Francji były miejsce pracy polskich reemigrantów

do 15 października

Na wystawę składa się 90 fotografii, pokazujących kopalnie węgla oraz działalność i życie polskich górników w rejonie Nord – Pas - de Calais. Ekspozycja prezentuje dokumenty i pamiątki ze zbioru Centrum Historycznego Górnictwa w Lewade, Parku Wielokulturowego „Stara Kopalnia” w Wałbrzychu oraz osób prywatnych. Wielu wałbrzyszan ma sentyment do Zagłębia Nord-Pas-de Calais, gdzie kiedyś żyli i pracowali ich rodzice, dziadkowie i gdzie sami urodzili się.

W tym roku mija 100 lat od początków emigracji polskich górników do kopalń węgla we Francji. W 1910 r. książę Witold Czartoryski przebywający we Francji na emigracji wystąpił z apelem do polskich górników zatrudnionych w niemieckich kopalniach Zagłębia Rudy i Westfalii o podjęcie pracy na lepszych warunkach w kopalniach Zagłębia Nord – Pas - de Calais, których był akcjonariuszem (po dziadku, księciu Adamie Czartoryskim emigrancie po powstaniu listopadowym). Polscy górnicy odpowiedzieli i już w 1912 r. w 5 kopalniach tego Zagłębia pracowało ich 620. Masowa emigracja nastąpiła po 1919 r., kiedy to w Warszawie podpisano francusko-polską konwencję o emigracji Polaków do pracy we francuskich kopalniach, odczuwających brak górników. W 1921 r. pracowało już w nich 7662 górników polskich, a w 1930 r. - 61 519. Kryzys gospodarczy w latach 30. XX w. pogorszył warunki socjalne i płacowe, co powodowało częste strajki również z udziałem górników z Polski. W efekcie deportowano z Francji prawie 20 000 polskich górników, którzy następnie znaleźli pracę w Belgii lub powrócili do Polski. W 1945 r., po zakończeniu II wojny światowej, w kopalniach Zagłębia Nord- Pas-de Calais pracowało 38 647 Polaków. W lutym 1946 r. podpisano umowę polsko-francuską o dobrowolnej reemigracji polskich górników do pracy w polskich kopalniach. Pierwszy transport reemigrantów wyjechał z Francji 15 maja 1946 r. W latach 1946 - 1949 przyjechało do Polski 16 660 górników, z których 5656 podjęło pracę w kopalniach Wałbrzycha i Nowej Rudy. W 1950 r. w Zagłębiu Nord- Pas-de Calais zatrudnionych było ponad 22 000 polskich górników, którzy pracowali do zamknięcia tych kopalń w 1992 r.

Jakie zadania stoją przed Radą Honorową i przed panem, jako jej przewodniczącym?

Rada Honorowa „Starej Kopalni”, to grupa ludzi z różnych środowisk wałbrzyskich, którzy całkowicie bezinteresownie będą promować i wspierać ideę parku wielokulturowego, powstającego w miejscu dawnej kopalni „Julia”, a także proponować własne rozwiązania, dotyczące funkcjonowania tego obiektu. Ja, jako przewodniczący, będę te działania koordynował. Dodam, że przewodnictwo honorowe rady pełni minister kultury i dziedzictwa narodowego, Bogdan Zdrojewski.

Jest to projekt absolutnie nowatorski, który możemy wypełnić własnymi pomysłami

Rozmowa z przewodniczącym Rady Honorowej Parku Wielokulturowego „Stara Kopalnia”, dr Romanem Szelemejem

Chciałbym, aby Rada stała się miejscem, gdzie można się nawzajem inspirować oraz śmiało zgłaszać nawet najbardziej fantastyczne pomysły. Chodzi o jak najlepsze wykorzystanie szansy, jaką dało Wałbrzychowi przyjęcie do realizacji projektu „Rewitalizacja i adaptacja

teren i obiekty dawnej kopalni, będzie mile widziany. Dla ułatwienia tego zadania utworzyliśmy stronę internetową www.starakopalnia.pl. Są tam podane wszelkie potrzebne informacje, jest też zakładka do bezpośredniego kontaktu. Zapewniam, że każdy głos zostanie zauważony i wzięty pod uwagę.

Jaka jest w tej chwili wizja funkcjonowania Parku Wielokulturowego „Stara Kopalnia”?

Z pewnością będzie to miejsce, gdzie każdy znajdzie coś dla siebie. Będzie się tam toczyć bogate życie kulturalne oraz społeczne. Już teraz, gdy kontaktujemy się ze stowarzyszeniami i organizacjami z terenu Wałbrzycha, spotykamy się najpierw ze zdziwieniem, a potem z entuzjazmem. Myślę, że rada może się stać animatorem ponownego rozbudzenia wielu środowisk, które istnieją, działają, ale często w ograniczonym zakresie, bo brakuje im na przykład, dobrego miejsca na spotkania. Po wykonaniu prac remontowych i adaptacyjnych oraz uruchomieniu „Starej Kopalni”, każdy będzie mógł znaleźć tam miejsce dla siebie. Mogę zapewnić, że każda inicjatywa zostanie wnikliwie rozpatrzone.

Od prawej: Roman Szelemej - przewodniczący Rady Honorowej, Piotr Kruczkowski - prezydent Wałbrzycha, Danuta Marosz - dyrektor Teatru Dramatycznego

Jaki plan pracy przyjęła Rada?

Rada będzie się zbierać co najmniej raz w miesiącu, a dla ułatwienia pracy podzieliliśmy się na kilka zespołów tematycznych, na przykład: górniczy, dotyczący kultury, techniczny. Przyjęliśmy założenie, że Rada będzie miała charakter otwarty.

Czego pan oczekuje od członków Rady, a także wałbrzyszan?

na cele kulturalne byłej KWK „Julia”. Jest to projekt absolutnie nowatorski, który możemy wypełnić własnymi pomysłami. Dlatego zachęcam do współpracy.

Kto może wziąć udział w pracach Rady?

Zapraszam wszystkich! Każdy, kto ma wizję wykorzystania tej kultowej już przestrzeni, jaką jest

Wywiad i fot.:
Barbara Szeligowska

Już niebawem zostanie zamknięta dla zwiedzających dawna kopalnia „Julia” – obecny Park Wielokulturowy „Stara Kopalnia”. Ruszy przygotowanie placu budowy do przyszłych robót remontowych i adaptacyjnych, rozpoczną się procedury przetargowe. Przyszły wygląd obiektów „Starej Kopalni” jest znany choćby z planów rozmieszczonych w różnych częściach Wałbrzycha czy prezentacji internetowych. Ale instytucja ta ma również pod swoją pieczę ogromną liczbę eksponatów.

Zabytkowe maszyny do konserwacji

Rozmowa z p.o. dyrektora Parku Wielokulturowego „Stara Kopalnia”,
Kazimierzem Szewczykiem.

Jakie eksponaty znajdują się obecnie na terenie „Starej Kopalni?”

W tej chwili mamy ponad tysiąc zabytków technicznych, z czego 280, to wielotonowe, wielkogabarytowe maszyny, pochodzące z wałbrzyjskich kopalń. Podczas likwidacji wydobycia, konserwator zabytków nie zgodził się na oddanie tych maszyn na złom, dzięki temu zostały zachowane. Teraz zostały poddane konserwacji.

Który z tych zabytków uważa Pan za najcenniejszy?

Wszystkie są cenne, bo stanowią świadectwo myśli technicznej z ubiegłych wieków. Na przykład parowa maszyna wyciągowa z szybu Zbigniew kopalni „Victoria” z 1898 roku. Została wykonana w Hucie Wilhelma (obecny WAMAG), do 1976 roku była w eksploatacji. Podobne urządzenie z 1921 roku pochodzi z szybu Staszic kopalni „Wałbrzych”. Było w użyciu do 1971 roku. Sprężarka tłokowa z szybu Krakus kopalni „Thorez” pochodzi z 1917 roku. Jej zadaniem

było dostarczanie energii powietrza do maszyn pod ziemię. Używano jej do 1991 roku. Większość tych maszyn pracowała do samego końca, aż zlikwidowano kopalnię.

Czy odnowienie tych maszyn będzie skomplikowanym procesem?

Na pewno nie będzie łatwe, bo konserwator zabytków stawia bardzo wysokie wymagania osobom, czy firmom, które podejmą się tej pracy. Ale jest to wielka szansa dla tych eksponatów, bo ich konserwacja została ujęta w projekcie tworzenia Parku Wielokulturowego „Stara Kopalnia”. To będą bardzo kosztowne prace, na które pewnie trudno byłoby znaleźć pieniądze, dlatego nie można tej szansy zaprzepaścić. Na wykonanie tego zadania mamy dwa lata. To niezbyt dużo czasu, zważywszy, że jest to powolna, żmudna praca dla wielu osób.

Jakie jeszcze eksponaty znajdują się w zasobach „Starej Kopalni”?

Mamy po konserwacji 1445 eksponatów archeologicznych. Są to przedmioty ceramiczne, drewniane, mosiężne czy miedziane. Są tutaj setki metalowych narzędzi, które będziemy zabezpieczać i konserwować we własnym zakresie. Posiadamy ok. 4 tysięcy dokumentów archiwalnych, związanych z codziennym życiem kopalni: dyplomy okolicznościowe, przepustki pracownicze, świadectwa, koncesje szybowe, zdjęcia, pamiątki i wiele, wiele innych. Przechowujemy ok. 1,5 tysiąca archiwalnych map, które również wymagają konserwacji. Przejeśliśmy bibliotekę techniczną kopalni „Wałbrzych” w liczbie ok. 5 tysięcy książek. Teraz te rzeczy są przechowywane w nienajlepszych warunkach, co negatywnie wpływa na ich stan. Ale z czasem znajdziemy dla nich godne miejsce. Musi być miejsce do przechowywania tak wartościowych, dawnych eksponatów.

**Wywiad i fot.:
Barbara Szeligowska**

ATLANTY DZIECIOM

każdy piątek - godz. 15

„Sposób na nudę”

zajęcia plastyczne dla dzieci

Filia nr 1 dziec. - Nowe Miasto

DYSKUSYJNY KLUB MŁODYCH

20.10 - godz. 15

Oddział Dziecięco-Młodzieżowy

DYSKUSYJNY KLUB KSIĄŻKI

25.10 - godz. 15:15

Temat dyskusji – książka pt.
„Kapuściński non-fiction”

Artura Domosławskiego
Oddział Dziecięco-Młodzieżowy

Akademi@ pod Atlantami

AKADEMIA RODZICA

5.10

Jaką książkę wybrać dla niemowlaka, a jaką dla przedszkolaka? Kiedy rozpocząć przygodę z bajką? Tego będą mogli dowiedzieć się rodzice, którzy przyjdą ze swoimi pociechami do Oddziału Dziecięco-Młodzieżowego.

KINO BAMBINO

6.10 - godz. 14:30

„Mikołajek”

Filia nr 1 dziec. - Nowe Miasto

28.10 - godz. 15

„Miś Uszatek

i jego wesoły świat”

Oddział Dziecięco - Młodzieżowy

29.10 - godz. 15

„Harry Potter

i Zakon Feniksa”

Filia nr 6 - Biały Kamień

GŁOŚNE CZYTANIE

7.10 - godz. 15

„Interesy Pana Kota”

G.Rodari

8.10 - godz. 11 i 12:30

Spotkanie

z Wiesławem Drabikiem

autorem wesołych
książek dla dzieci

Oddział Dziecięco-Młodzieżowy

21.10 - godz. 15

**„Żółty smok
i żółty smok”**

Małgorzaty Węgrzeckiej
Oddział Dziecięco - Młodzieżowy

LITERATURA NA EKRANIE

11.10 - godz. 16

„Rewers”,

reż. Borys Lankosz
na podstawie noweli
filmowej Andrzeja Barta
pod tym samym tytułem
Filia nr 11 - Podzamcze

DNI KULTURY AZJATYCKIEJ

12 - 13 października

Kolejna edycja DNI, organizowanych w ramach projektu „Wałbrzych wielokulturowy”.

W programie m.in.:

- spotkanie z Tomaszem Nasiółkowskim - podróżnikiem, przewodnikiem górskim na obszarze Sudetów
- zajęcia edukacyjne dla dzieci
- wystawy towarzyszące

PRYZYSTANEK ATLANTY

14.10 - godz. 11

wykład dra hab.

Stanisława Januszewskiego

pt. **„Odra czasu pary”**

25.10 - godz. 11

wykład dra

R. M. Łuczyńskiego

nt. **„Architektura**

i sztuka ludowa

Regionu

Wałbrzyskiego”

Galeria pod Atlantami
org. Pracownia Regionalna
Wstęp wolny!

SEANSY POD ATLANTAMI

14.10 - godz. 17:30

„Fish Tank”

reż. Andrea Arnold

Dział Zbiorów Audiowizualnych.
Wstęp wolny!

Galeria Książki

Przypis typograficzne

do 22 października 2010

galeria książki
biblioteki
pod atlantami
zaprasza na wystawę

typograficznie

prezentującą
tomiki poetyckie
juliana przybosa
z lat 1925 - 1932
w opracowaniu
typograficznym
władysława
strzezińskiego

3 sponad 4 w głąb las

1 śruby 2 oburącz

POWIATOWA I MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
„BIBLIOTEKA POD ATLANTAMI” W WAŁBRZYCHU

58-300 Wałbrzych, Rynek 9

www.atlanty.walbrzych.pl

czynna: pon. - pt. 9 - 18; sob. 9 - 15

e-mail: sekretariat@atlanty.walbrzych.pl

telefon 074 664 99 21 | faks 074 664 87 05

Dyrektor Violetta Kasiborska

Galeria pod Atlantami

Alfred W. Oruba Malarstwo

8 października - 2 grudnia

Swoje malarstwo pokazuje wałbrzyski artysta Alfred Witold Oruba. Prace z ostatniej dekady jego twórczości potwierdzają intensywne przeżywanie polskiego krajobrazu. Ekspresyjne, oddające materialnie istniejące krajobrazy czy obiekty architektoniczne zdążają w kierunku abstrakcji. Malarstwo ciepłych barw, zaskakujących kontrastów, wyrazistej grubej faktury oddziałuje pozytywną siłą.

ODDZIAŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

czynna: pon. - pt. 10 - 18
sob. 9 - 15

ODDZIAŁ ZBIORÓW AUDIOWIZUALNYCH

czynny: pon. - pt. 10 - 18
sob. 9 - 15

PRACOWNIA REGIONALNA

czynna: pon. - pt. 10 - 17

ODDZIAŁ DLA NAJMŁODSZYCH

czynna: pon. - pt. 10 - 17

WYPOŻYCZALNIA GŁÓWNA

czynna: pon. - pt. 10 - 18
sob. 9 - 15

ODDZIAŁ ZBIORÓW DLA NIEWIDOMYCH

czynny: pon. - pt. 10 - 16

DZIAŁ INFORMACJI NAUKOWEJ I CZYTELNI

czytelnia naukowa,
czytelnia czasopism
czynna: pon. - pt. 10 - 18
- sob. 9 - 15

GALA FINAŁOWA OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU NA RECENZJĘ KSIĄŻKI MÓWIONEJ

15 października

Gościem specjalnym gali będzie znany polski lektor i spiker telewizyjny oraz radiowy, przez słuchaczy zwany „człowiekiem o aksamitnym głosie” - **Ksawery Jasiński**.

Konkurs realizowany jest w ramach programu „Zasłuchaj się w książkę, nie tylko polskiej” dofinansowanego ze środków MKiDN.

Wystawy stałe

Minerały, skamieniałości i skały Dolnego Śląska

Prezentuje bogaty i barwny świat minerałów. Szczególnie interesująca jest kolekcja kwarców pochodzących z masywów granitoidowych Dolnego Śląska oraz chryzoprazów i nefrytów – najsłynniejszych kamieni ozdobnych regionu. Poznać też można historię rozwoju geologicznego Dolnego Śląska utrwaloną w skałach oraz skamieniałościach roślin i zwierząt, zobaczyć lecznicze pastylki „terra sigillata” wytwarzane w XVII i XVIII wieku z gliniek wydobywanych w okolicach Strzegomia.

Historia miasta i regionu

Pokazuje tylko część bogatych zbiorów obrazujących dzieje Wałbrzycha w różnorodnych formach – ikonograficznej, archiwaliów, dokumentacji współczesności, numizmatyki, kartografii, górnictwa.

Ceramika europejska

Pokazuje wyroby ceramiczne o wysokich walorach artystycznych z wielu krajów Europy, a szczególnie manufaktur w Miśni, Berlinie, Wiedniu, Sevres.

Muzeum w Wałbrzychu ma największe zbiory porcelany śląskiej w Europie.

Stale ekspozycje w nowej aranżacji

Nowy sezon to czas zmian w wałbrzyjskim Muzeum - sale ekspozycyjne doczekają się nowej aranżacji. - Chcemy położyć nacisk na zbiory malarstwa znajdujące się w naszym posiadaniu - powiedziała Edyta Patro z działu sztuki. Obrazy poddane zostały konserwacji w muzealnej pracowni, a teraz ozdobią poszczególne sale Pałacu Albertich. Warto tu wymienić przede wszystkim dzieła z okresu baroku - św. Maria Magdalena oraz kilka portretów w stylowych strojach z epoki. Planowane jest utworzenie galerii portretów autorstwa dziewiętnastowiecznych artystów śląskich. Nową oprawę otrzyma także salonik myśliwski - zaprezentowane będą barokowe meble oraz dekoracje malarskie i rzeźbiarskie ze zbiorów Muzeum.

MUZEUM W WAŁBRZYCHU

58-300 Wałbrzych, ul. 1 Maja 9

www.muzeum.walbrzych.pl

Muzeum w Wałbrzychu
www.muzeum.walbrzych.pl

czynne: wt. – pt. - 10–16, sob. - niedz. - 11–17

Kasa kończy sprzedaż biletów na 30 min. przed zamknięciem Muzeum.

W soboty wstęp bezpłatny.

ceny biletów: **normalny - 4 zł, ulgowy - 2 zł**

tel./faks: 074 664 60 30 | 074 664 60 31

e-mail: muzeum@muzeum.walbrzych.pl

Dyrektor: Marek Stadnicki

Porcelana fabryk dolnośląskich

Zasadniczą część zbioru stanowią wyroby wałbrzyjskich fabryk – C. Kristera i C. Tielscha, a także innych działających na Dolnym Śląsku w II poł. XIX w. oraz I poł. XX w. – w Jaworzynie Śl., Parowej, Szczawienku, Strzegomiu, Żarach, Zofiówce. Ta wysoko ceniona kolekcja zachwyca różnorodnością form ceramicznych, szeroką gamą barw i efektowną dekoracją.

Wystawy czasowe

Malarstwo Kazimierza Starościaka i grupy MAL AMAT

24 września - 25 października

Porcelana Inaczej

wystawa poplenerowa

1 - 25 października

wernisaż - 1 października

Już po raz trzydziesty czwarty polscy i zagraniczni artyści ceramicy przyjeżdżają w nasze okolice, aby w fabrykach porcelany w Wałbrzychu i okolicach znaleźć inspirację dla swojej twórczości. Efekty ich pracy obejrzeć będzie można - już tradycyjnie - podczas wystawy poplenerowej w wałbrzyskim Muzeum.

Agencja Koncertowa WilMa

ul. Kasztelańska 88/5,

58-316 Wałbrzych

tel. 0-607-67-23-97, (074) 841-31-11

email: mwilkomirska@wp.pl

Małgorzata Witkomirska zaprasza na

SPOTKANIA MUZYCZNE

Warszawa - Paryż

Cały świat muzyczny obchodzi w tym roku dwusetną rocznicę urodzin Fryderyka Chopina, największego kompozytora polskiego. W powyższym zdaniu nie ma żadnej przesady. W całej historii naszego kraju nie było kompozytora mu równego. Można nawet stwierdzić, że Chopin był największym twórcą w polskiej kulturze. Co więcej należał do tych geniuszy, którzy wytyczają w swojej dziedzinie nowe drogi, którymi podążają potem następne pokolenia twórców. Warto również wiedzieć, że tylko trójkę naszych rodaków określa się mianem geniuszy. Są to: Mikołaj Kopernik, Fryderyk Chopin i Maria Skłodowska-Curie.

Życie i twórczość Chopina związana była z dwiema stolicami, Warszawą i Paryżem. I o tym właśnie będziemy mówić w październikowych Spotkaniach Muzycznych. A także o wielkości Chopina, polskości jego utworów i znaczeniu w historii muzyki.

BAŚNIE MUZYCZNE

Miłka i leśne duszki

W bieżącym roku szkolnym wszystkie Baśnie Muzyczne poświęcone zostały dolnośląskim legendom. Chcemy, aby dzieci dowiedziały się o pochodzeniu nazw dolnośląskich miast, miasteczek i wsi. Znamy przecież legendę o Kraku, którego imieniem nazwano najważniejszy gród Małopolski. Albo legendę o Warsie i Sawie, których połączone imiona stały się nazwą stolicy Polski. Czas teraz, abyśmy poznali legendy mówiące o początkach Dolnego Śląska.

Z październikowej legendy dzieci dowiedzą się o pochodzeniu nazwy Szczawno- Zdrój. A także o rozmaitych duchach i duszkach, stworach i stworkach. Dowiedzą się też, jak ważna jest przyjaźń, dobroć, życzliwość. A jednocześnie nauczą się słuchać dobrej muzyki i poznają kolejny instrument. I bez natrętnej dydaktyki, dzięki specjalnie napisanemu tekstowi, odpowiednio dobranym utworom i profesjonalnemu wykonawstwu pogłębią i rozwiną swoją wrodzoną, naturalną wrażliwość. Jakże często niszczoneją przez niewłaściwe działania ludzi dorosłych, lekceważących dziecięcą psychikę.

ALICJA W KRAINIE CZARÓW

3 października - godz. 12:30

BAŚŃ O RYCERZU BEZ KONIA

9 października - godz. 17.00

spektakl rodzinny

do jednego biletu dla osoby dorosłej
jeden bilet dla dziecka gratis

KRÓLEWNA ŚNIEŻKA

10 października - godz. 12:30

BAJKA O SZCZĘŚCIU

17 października - godz. 12:30

JAŚ I MAŁGOSIA

24 października - godz. 12:30

OCH, EMIL!

31 października - godz. 12:30

10

październik 2010

Wałbrzyski Informator Kulturalny

TEATR LALKI I AKTORA W WAŁBRZYCHU

58-300 Wałbrzych, ul. M. Buczka 16

www.teatrlalek.walbrzych.pl

Rezerwacja biletów: 074 666 57 90, 074 666 73 40

e-mail: widownia@teatrlalek.walbrzych.pl

Sekretariat i Dyrektor
telefon 074 666 73 42
faks 074 666 73 43

Biuro Organizacji Widowni
074 666 73 40
074 666 57 90

p.o. Dyrektora **Zbigniew Prażmowski**

Teatr zastrzega sobie możliwość zmian w repertuarze.

65 lat
Teatru Lalki i Aktora
w Wałbrzychu

Lalki rozpoczynają sezon

Teatr Lalki i Aktora w Wałbrzychu rozpoczął nowy sezon teatralny 2010/2011. W tym roku przypada 65. rocznica istnienia Teatru, w związku z czym przygotowano dwie premiery jubileuszowe.

Pierwsza z nich - „Alicja w krainie czarów” odbyła się w kwietniu.

Następną zaplanowano na 5 listopada (I premiera) oraz 6 listopada (II premiera). Będzie to „Balladyna” w reż. Marioli Ordak – Świątkiewicz. Uświetni ona jednocześnie obchody jubileuszu odbywające się w tych dniach. Spektakl stworzony z myślą o młodzieży i dorosłych zaintryguje na pewno nowatorskim podejściem reżyserki do popularnego dramatu Juliusza Słowackiego. Całość współczesnej inscenizacji dopełni scenografia Jana Polivki, muzyka Marcina Mirowskiego oraz projekcje Wojciecha Świątkiewicza.

W tym sezonie Teatr przewiduje jeszcze dwie premiery.

Najmłodszym proponuje spektakl edukacyjny, zaplanowany na przełom października i listopada. Szczegóły dotyczące sztuki pojawią się w najbliższym czasie. W marcu 2011 r. natomiast odbędzie się premiera „Pinokia” w reż. Eweliny Ciszewskiej. Teatr planuje wiele niespodzianek i atrakcji, nie tylko dla dzieci, ale również i dla dorosłych.

Od kwietnia 2010 r. dyrektorem Teatru jest p.o. Zbigniew Prażmowski. Zespół artystyczny w sezonie 2010/2011 tworzą aktorzy: Anna Golonka, Jerzy Gronowski, Bożena Oleszkiewicz, Seweryn Mroźkiewicz, Marlena Suder, Urszula Raczkowska, Paweł Pawlik, Zbigniew Prażmowski. Z Teatrem współpracują: Jan Jawor, Małgorzata Olkowska, Olga Pęczak, Arkadiusz Porada.

Zespół Teatru Lalki i Aktora w Wałbrzychu (ul. Buczka 16) zaprasza wszystkich miłośników wytrawnej sztuki teatralnej.

Pamięć Auschwitz

nowa wystawa czasowa

1 października 2010 - 31 stycznia 2011

Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy serdecznie zaprasza do obejrzenia tej nowej ekspozycji, zamykającej tegoroczny cykl wystawienniczy poświęcony historii KL Auschwitz.

Wystawa składa się z 40 plakatów wykonanych przez młodzież licealną w ramach konkursu plastycznego, ogłoszonego przez PM Auschwitz-Birkenau z okazji 55. rocznicy wyzwolenia obozu. Ekspozycja wypożyczona z Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.

MUZEUM GROSS-ROSEN

58-152 Goczałków
ul. Ofiar Gross-Rosen 26
Rogoźnica

muzeum
Gross-Rosen

www.gross-rosen.pl

czynne: od 1.10 do 30.04 w godz. 8:00 – 16:00

telefon: 074 855 90 07

Dyrekcja i pracownice
naukowo-badawcze

58-304 Wałbrzych

ul. Szarych Szeregów 9

e-mail: muzeum@gross-rosen.pl

Dyrektor: Janusz Barszcz

telefon:

074 846 45 66

074 842 15 80

tel./fax:

074 842 15 94

W październiku w Teatrze

Niemal pełny przegląd realizacji z ubiegłego sezonu. Taka mała retrospektywa. Na afiszu:

„Pętla” wg Hłaski – wstrząsająca historia uzależnienia – spektakl zrealizowany w ramach Wolnych Scen Inicjatyw Aktorskich;

„Dynastia” autorstwa sclerosis multiplex – sceniczna impresja na temat serialu bijącego niegdyś rekordy popularności;

„Był sobie Andrzej Andrzej Andrzej i Andrzej” – ostra, doprawiona czarnym humorem rozprawa na temat gustów, guścików i architektów wyobraźni;

„Grechuta” w wykonaniu Jacka Krautforsta – muzyczny spektakl oparty o nieśmiertelne piosenki tytułowego barda;

„Dekameron” – nowe, sceniczne wcielenie fragmentów utworu Boccaccia – ze współczesnym komentarzem.

Obok przedstawień na afiszu jeszcze dwa odsłony nowego cyklu: „Dzięki Bogu, już czwartek”. W ramach tej inicjatywy przez cały sezon prezentowane będą w Teatrze filmy stanowiące kontekst do scenicznych wypowiedzi. W październiku obejrzymy „Wszystko albo nic” w reż. Mike’a Leigh oraz „Dworzec nadziei” w reż. Waltera Sallesa.

W październiku podzielimy się też naszym repertuarem z widzami w Zabrzu i Bydgoszczy, gdzie na festiwalach zaprezentujemy spektakl tandemu Strzępka-Demirski „Był sobie Andrzej Andrzej Andrzej i Andrzej”.

Katarzyna Migdałowska

PĘTLA

Marek Hłasko

1 i 2 października - godz. 19
3 października - godz. 18
30 października - godz. 20:15
31 października - godz. 19:15

Scena Kameralna

DYNASTIA

sclerosis multiplex
8 i 9 października - godz. 19
10, 11, 12 października
- godz. 18
Duża Scena

21 października - godz. 17
**DZIĘKI BOGU JUŻ CZWARTEK -
FILMOWY ŚRODEK TYGODNIA**

„Dworzec nadziei”
Reż. Walter Salles (BRA)
z cyklu: Dzięki Bogu
jesteśmy dobrzy
Bunkier

7 października - godz. 17
**DZIĘKI BOGU JUŻ CZWARTEK -
FILMOWY ŚRODEK TYGODNIA**

„Wszystko albo nic”
Reż. Mike Leigh (GB)
z cyklu: Dzięki Bogu
jesteśmy dobrzy
Bunkier

TEATR DRAMATYCZNY
IM. JERZEGO SZANIAWSKIEGO
W WAŁBRZYCHU
58-300 Wałbrzych, pl. Teatralny 1
www.teatr.walbrzych.pl

e-mail: teatr@teatr.walbrzych.pl

centrala: 074 664 96 90 do 92
sekretariat: 074 664 96 93
faks: 074 664 96 94
biuro współpracy z publicznością:
074 664 96 95

Dyrektor:
Danuta Marosz

Dyrektor artystyczny:
Sebastian Majewski

Dyrekcja Teatru zastrzega sobie prawo zmiany terminów.

18 października - godz. 18
KANAPA TEATRALNA
foyer

**BYŁ SOBIE ANDRZEJ,
ANDRZEJ, ANDRZEJ
I ANDRZEJ**

Paweł Demirski
14, 15 i 16 października - godz. 19
17 października - godz. 18
Scena Kameralna

GRECHUTA

Piosenki Marka Grechuty śpie-
wa Jacek Krautforst
22, 23 i 24 października - godz. 19
Scena Kameralna

**[smalltown man]
DEKAMERON**

wg Boccaccia
28, 29 i 30 października - godz. 19
31 października - godz. 18
Duża Scena

21 października godz. 18

Zielony Lis

Wystawa prac plastycznych
Moniki Kołcz

wernisaż

Galeria 48

WOK Biały Kamień

*Sztuka,
kultura,
rekreacja*

WOK to doskonałe miejsce do spędzenia wolnych chwil ze sztuką, kulturą, rekreacją, do rozwijania swoich pasji. Ruszyły zapisy na zajęcia stałe. Oferta jest bardzo imponująca...

**WOK Biały Kamień,
ul. Andersa 185**

**WOK Piaskowa Góra,
ul. Broniewskiego 65a**

30 października godz. 18

QUO VADIS

WOK Biały Kamień

Koncert zespołu metalowego założonego w Szczecinie w 1988 r. Występował na wielu festiwalach muzycznych, w tym w Jarocinie (1989, 1992), Metalmanii (1994, 1995) oraz na Przystanku Woodstock (1995, 1996, 1997, 1999). Członkowie zespołu są kibicami Pogoni Szczecin i autorami oficjalnego

hymnu klubu My, Portowcy. 5 grudnia 2008 roku odbył się koncert z okazji jubileuszu 20 rocznicy powstania zespołu, podczas którego zostało nagrane jego pierwsze DVD pt. „DVD - LIVE”.

Jako support zagrają zespoły: Veal, The Sixpounder, Resist, Clon.

www.wok.walbrzych.pl

Dyrektor: Jarosław Buzarewicz

58-304 Wałbrzych
ul. Andersa 185

telefon 074 666 43 50

e-mail:

sekretariat@wok.walbrzych.pl

58-309 Wałbrzych
ul. Broniewskiego 65a

telefon 074 666 43 54

faks 074 666 43 55

e-mail:

impresariat@wok.walbrzych.pl

Wałbrzyski Ośrodek Kultury

WOK zastrzega sobie zmiany terminów imprez

ZOSTAŃ GWIAZDĄ BARBIE

Casting dla dzieci w wieku 3 - 9 lat

WOK Biały Kamień

12 października godz. 15 - 18

To ogólnopolska kampania w celu znalezienia 3 najlepiej śpiewających dziewczynek w wieku 3-9 lat. Ma ona promować talenty muzyczne dzieci i wspierać ich marzenia. Dziewczynki wybrane zostaną podczas castingów organizowanych w całym kraju w 500 wyselekcjonowanych placówkach do 17.10. br. Wszystkie dzieci wykonają

jedną i tę samą piosenkę, stworzoną na potrzeby kampanii. Nagrodą będzie nagranie piosenki konkursowej w profesjonalnym studiu nagraniowym w Warszawie, która na przełomie listopada i grudnia emitowana będzie w dziecięcej stacji TV. Odbędą się także kilkudniowe szkolenia wokalne w Warszawskiej Akademii Musicalowej.

VI Wałbrzyski Przegląd Piosenki Chrześcijańskiej

POZYTYWNE GRANIE

23 października - od godz. 9

Hala Ośrodka Sportu i Rekreacji, ul. Wysockiego 11

Organizatorzy zapraszają do uczestnictwa wszystkich uczniów i nauczycieli, którzy swoim śpiewem i muzyką chcą przekazać innym pozytywne wartości, radość i nadzieję.

Gwiazda tegorocznej edycji - **ARKA NOEGO**

szczególności: www.pozytywnegranie.com.pl

Dni Wałbrzycha 2010 Wystawa fotografii

Galeria Korytarz na Piaskowej Górze

Wałbrzyski
Ośrodek Kultury
Polski Związek Emerytów,
Rencistów i Inwalidów
Zarząd Okręgowy
w Wałbrzychu
zaprasza na:

II Przegląd Dorobku Artystycznego Seniorów „Twórcza Radość Życia”

**14 października
czwartek
godz. 18:00**

Sala Widowiskowa
Wałbrzyskiego
Ośrodka Kultury

Biały Kamień
ul. Andersa 185

W programie:

Spektakle taneczne
Teatru Tańca
Współczesnego
„Dawka energii”

Partner projektu:
Starostwo Powiatowe
w Wałbrzychu

Przygoda z malarstwem

Witold
Alfred
Oruba

prezentacje: plastyka

Na początku swojej drogi twórczej malował martwe natury, później pejzaż polski. Inspiracji poszukiwał w naturze, zmierzając ku abstrakcji. - *Pozostaję pod wrażeniem twórczość Paula Cezanne'a. Uczylem się na impresjonistach, ale zachwyciłem się ekspresjonizmem i fowizmem, zwłaszcza twórczością M. Vlamincka i A. Deraina.* Wielkie zamiłowanie do muzyki poważnej i jazzu przejawiało się w obrazach inspirowanych muzyką, m.in. utworami A. Weberna, „Adagio” L. v Beethovena. Zaobserwowany pejzaż, architektura, czy sytuacja społeczna są tylko pretekstem do namalowania obrazu. Bohaterami obrazów są emocje, nastroje czy wrażenie towarzyszące artyście podczas obserwowanej chwili. Istotną rolę odgrywa kolor. We wcześniejszych pracach dominują szlachetne szarości i półcienie. W ostatnich obrazach przeważają czyste kolory, użyte prosto z tuby. Kolor jest zdecydowanie mocniejszy, bardziej ekspresyjny. Dynamikę kompozycji podkreślają linie i plamy barwne, z wyraźnie pozostawionym śladem narzędzia malarskiego. Artysta czasem maluje transparentnie z prześwietlami płótna, innym razem z grubo pozostawioną warstwą farby na płótnie. Całe bogactwo użytych środków jest odpowiedzią artysty na podjęte wyzwanie i temat. Najnowsze obrazy, z 2010 roku inspirowane są urokliwymi pejzażami Strzelina i Żnina, gdzie artysta był na plenerze.

W tym roku Alfred Oruba obchodzi 50 lat pracy twórczej. Życzę artyście wielu inspiracji wartych namalowania obrazu i pewności, że zaobserwowany moment jest tym właściwym.

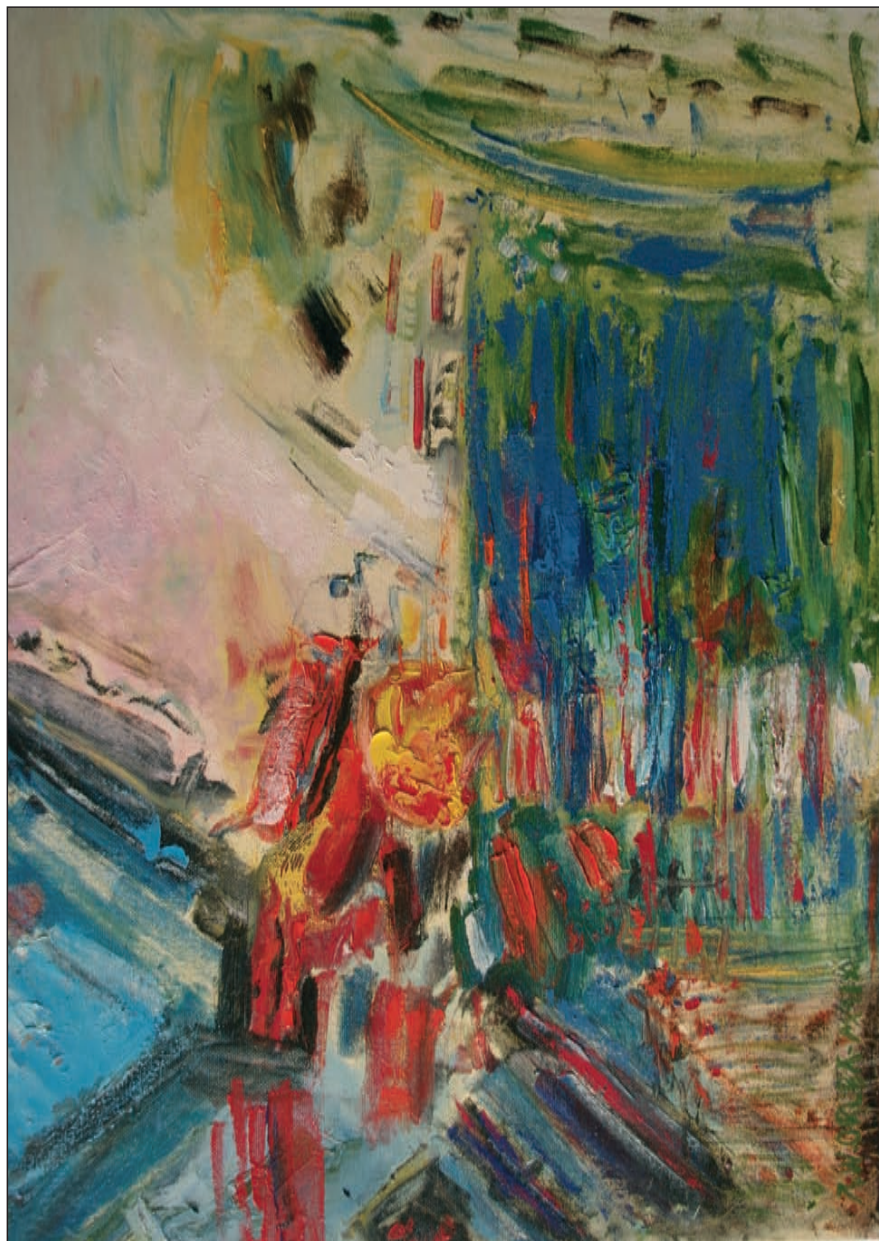
Marzena Prokopowicz-Sawicka

Urodził się w 1933 roku w Stanisławowie. Wraz z rodziną do Wałbrzycha przyjechał w 1946 roku. Uczęszczał do Szkoły Muzycznej i I Liceum Ogólnokształcącego w Wałbrzychu. W latach 1952-55 studiował w Zakładzie Muzykologii przy Wydziale Historii Uniwersytetu Warszawskiego. Naukę przerwał na czwartym roku studiów. Wrócił do Wałbrzycha i rozpoczął naukę w Technikum Górniczym. Życie zawodowe związał z Kopalnią Bolesław Chrobry, następnie Kopalnią Wałbrzych, gdzie jako geodeta górniczy pracował do emerytury, do 1986 roku.

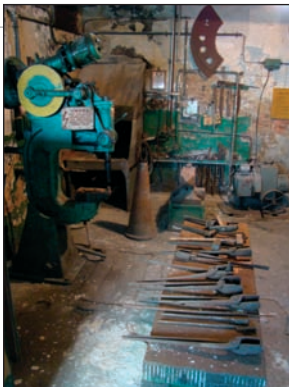
Pierwsze profesjonalne lekcje rysunku i malarstwa brał u Marii Ritter w Nowym Sączu.

Przygoda z malarstwem - wspomina Alfred Oruba - rozpoczęła się w biurze techniczno - geologicznym, gdzie namalował kopię obrazu, który wisiał na ścianie. Tak się zaczęło rozwijanie tej jego wielkiej pasji. Uczestniczył w pracach koła malarzy amatorów, które działało w wałbrzyskim Górniczym Domu Kultury. Prowadził je Stanisław Olszamowski, następnie Maria Bor. Pod okiem Marii Bor wiele się nauczył. Wspomina: - *To właśnie Maria Bor zmobilizowała mnie do ubiegania się o uzyskanie uprawnień ministerialnych.* W 1982 roku zdobył bezterminowe uprawnienia artysty malarza wydane przez Ministerstwo Kultury i Sztuki. Przechodząc na emeryturę był już malarzem profesjonalnym. Zorganizował wiele wystaw indywidualnych i brał udział w wielu wystawach zbiorowych. Otrzymał Nagrodę Specjalną w konkursie „O Złotą Lampkę Górniczą” za pejzaż przemysłowy.

prezentacje: plastyka

Alfred Oruba, Wieczór w Żninie, 2010

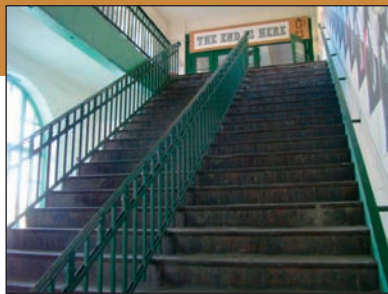

W Parku Wielokulturowym „Stara Kopalnia” niedługo rozpoczną się prace związane z przygotowaniem przyszłego placu budowy. Jest to początek realizacji ogromnego, pierwszego tego rodzaju w Polsce, projektu: „Rewitalizacja i adaptacja na cele kulturalne byłej KWK „Julia”. Nie tak wiele będzie więc dni, by zobaczyć jej obiekty i miejsca, tak jak wyglądały, gdy trwało tu wydobywanie i przeróbka węgla.

Potężne obiekty i miejsca, nieco posępne, z widocznymi śladami upływu czasu przyciągały jednak specyficznym urokiem i atmosferą, niepowtarzalnymi widokami. Stały się atrakcją dla wciąż rosnącej liczby nowożeńców, którzy to właśnie miejsce wybierają na scenę dla swoich ślubnych fotografii. Młode pary głównie z Wrocławia, również ze Świdnicy. Tutaj znakomicie udawały się spektakle: teatralny i operowy, wystawy, koncerty, projekcje filmowe, prezentacje, pozostawiając niesamowicie interesujące wrażenia.

Wydaje się, że jest to optymistyczny prognostyk dla przyszłych działań „Starej Kopalni” – ogromnej przestrzeni zmodernizowanych i adaptowanych do nowego przeznaczenia zabytkowych budynków pokopalnianych. Prace mają być zakończone w 2012 r. Stanowią one pierwszy etap realizacji zadania, który obejmuje 11 obiektów spośród 16 wpisanych do rejestru zabytków. Całe „gospodarstwo” Starej Kopalni to 22 obiekty o kubaturze 249 807 m sześc. i powierzchni 26 200 m kw. rozciągające się na 5 ha i 81 arach.

EKA

Historia kopalni

Powstała w 1770 r. pod nazwą „Fuchs”. Po połączeniu w 1922 r. z małymi kopalniami weszła w skład Gwarectwa „Fuchs”. W 1945 r. początkowo funkcjonowała jako kopalnia „Julia”, w 1946 r. przemianowano ją na „Biały Kamień”. W 1950 r. na masówce z okazji 1 Maja padł wniosek o zmianę nazwy. Od tej pory była to KWK „Thorez”. Aż do 1993 r. kiedy to rozpoczął się proces likwidacji wałbrzyskich kopalń i nadano jej pierwszą powojenną nazwę. Wówczas w miejsce trzech kopalń wałbrzyskich utworzono zakłady górnicze. 30 września 1996 r. z Zakładu Górniczego „Julia” Wałbrzyskich Kopalń Węgla Kamiennego w Likwidacji wyjechał ostatni wózek z węglem. W 1999 r., po zakończeniu procesu likwidacji, „Julia” stała się własnością gminy Wałbrzych. Wtedy utworzono w niej Oddział Przemysłu i Techniki Muzeum w Wałbrzychu. Od 1 stycznia 2009 r. dawna „Julia” stała się Parkiem Wielokulturowym „Stara Kopalnia”.

Pozegnanie „Julii”

prezentacje: fotografia

Bernardeta
Kubacka

Fotograf - zawód na wymarciu

Właścicielka zakładu fotograficznego w jednej z dzielnic Wałbrzycha. Gdy zaczęła w nim pracę, był własnością spółdzielni pracy, po 1989 roku wykupiła sprzęt i prawa do lokalu, została właścicielką. Tamten okres należał do udanych. Ludzie robili zdjęcia, przynosili do wywołania klisze, zamawiali z nich odbitki. Mało komu przychodziło do głowy samego robić zdjęcia na ważnej uroczystości rodzinnej.

- Były takie momenty po weekendzie, albo po wakacjach, że nie nadążaliśmy z robotą. Dzisiaj maszyna, w którą zainwestowaliśmy olbrzymie pieniądze, stoi nie włączana czasami przez kilka dni. To paradoks naszych czasów – praktycznie każdy „robi zdjęcia”, co druga osoba uważa się za fotografa, a zakładów, w których pracują wykształceni fotografowie, jest coraz mniej.

Pani Bernardeta odbywała praktyki fotograficzne w zakładzie mistrzowskim w Kamiennej Górze razem z koleżanką. Przez pierwszy rok uczyły się obsługi sprzętu, wywoływania czarno – białych i kolorowych negatywów, robienia z nich odbitek. Patrzenia i wrażliwości na światło. „Zdjęcia mogliśmy robić sobie nawzajem, bo przecież nikt nie dopuściłby nas do klienta”.

A jak wiele osób dzisiaj mniających się fotografami wie, co to jest globika, potrafi wykonać retusz na negatywie i to bez photoshopa?

Fotografie wykonywane przez Panią

Benię są profesjonalne. W dzisiejszej rzeczywistości cyfrowej wykorzystuje swoją wiedzę i doświadczenie, tak aby obraz, który powstaje, zawierał głębię, odpowiednie zabarwienie, kontrast i tonalność. Na fotografii, które wykonuje, patrzy się z przyjemnością. Może również dlatego, że zdjęcia to jej pasja. Gdy zamyka drzwi zakładu, nie przestaje być fotografem.

- W zamierzonych czasach analogowej fotografii brałam ze sobą na wakacje dziesięć rolek negatywów, czasami i to nie wystarczało. Dzisiaj natomiast nie fotografuję jak przeciętny turysta, który jest niczym utrwalacz, nie patrzy, gdzie jest, co go otacza, tylko zbiera obrazki z podróży. Obrazki, które zazwyczaj zalegają później twardej dysku jego komputera. Zanim naciśnię migawkę patrzę na kolor, światło, linię horyzontu.

Osobiście współczuję ludziom, którzy nie odbijają fotografią na papierze. Wzięcie do ręki obrazu, który samemu się wykona, jest niezwykle. A jeżeli jest to udany obraz, a jeszcze zrobiony na bromie...! Ale może to ja jestem staroświecki?

Pani Bernardecie życzę jeszcze wielu przyjemności i niespodzianek, jakie niesie ze sobą życie z fotografią. Wszak jest to obcowanie z niewiadomym, podobnie jak podczas wywoływania wielkoformatowego negatywu, który obiecaliśmy sobie zrobić. Nie jesteśmy w stanie w stu procentach przewidzieć tego, jaki będzie efekt.

Paweł Sokolowski

prezentacje: fotografia

Krystyn Hass

Krystyn Hass jest aktywnym uczestnikiem wałbrzyskiego życia kulturalnego, które również wydatnie kształtuje. Interesuje się w równym stopniu słowem, jak i obrazem. Jednym i drugim tworzywem posługuje się z pewną nonszalancją, ale i wycuciem.

Wcześniej dał się poznać jako rysownik, jego dowcipy kreślone ołówkiem zamieszczały najznakomitsze pisma satyryczne w kraju. Aktualnie w plastyce stosuje mieszane techniki.

Słowo stanowi swoiste dopełnienie plastycznych zainteresowań twórcy. Uzbiera je w przewrotny humor zaprawiony nostalgią. Posługuje się nim z precyzją, ale i swobodą, mieszając elegancję języka z jego potoczną właściwością komunikacyjną. Raz sięga po sentymentalny ton, by zaraz przewrotnie ironizować, innym razem od dowcipu przechodzi do nostalgicznego klimatu tęsknoty. Z właściwą plastyką sprawnością maluje obrazek nasączony banałem, by w kolejnej odsłonie wpleść weń nutę zadumy nad przemijaniem. Nie szuka przy tym metafor ani spiętrzonych konstrukcji formalnych, jedynie sygnalizuje istnienie tychże.

Z prezentowanych tekstów jasno wynika, że wybiera mowę wiążaną. Rytm i rym pozwalają ulokować utwory w tych rejonach liryki, które zdają się być ponownie odkrywane. Nie czyteluje strof, nadaje im surowy kształt. Tak dystansuje się zarówno do treści jak i formy. I w tym tkwi również źródło uśmiechu, które wywołują jego wiersze.

Krzysztof Kobielec

Utracone pejzaże

Erotyk

Włazł kotek na płotek,
Bo tam siedział kotek.
Nie jakaś tam lwiczka,
Lecz kocia samiczka

A gdy kotek tę kotkę
Chciał objąć ramieniem,
To w tej niezgodności
Runęli na ziemię.

Bo skąd mógł wiedzieć kotek,
Że taki płotek
W ogóle się nie nadaje
Na żaden erotyk

Jesień

Pisze do mnie dziewczyna,
Że brązowiec zaczyna
I też pyta:
Czy to jesień już?

Niekoniecznie ma małą
Choć w kolorach Tyś cała
Przecież w lecie
Rozkwita pąk róż.

A gdy jesień nastanie
I cynobrem zamami
I zapyta:
Gotowaś już jest?

To jej zdradź swe sekrety,
Niech pilnuje palety
I wciąż czeka
Z twojej strony na gest.

Takie miejsce

Wiem, że jest taka wieś,
gdzie z wiatrem po polu szalałem,
gdzie moje dzieciństwo, jak sen,
za stodołą gdzieś tam zostało.

Wierzę: każdy ma taką wieś,
Do której już wrócić się nie da,
Bo w końcu jesteśmy z miasta
A stąd już jest tylko do nieba.

Poetyka szkła. Mistrz Małgorzata i uczniowie. Szkłane kobiety i pies 25 września - 24 października

Małgorzata Dajewska, uczennica prof. Zbigniewa Horbowego - bez wątpienia najbardziej znanego polskiego projektanta szkła użytkowego - należy do grona artystów, którzy ponad 20 lat temu zapoczątkowali w polskim szkłem nurt, w którym dominują niehutnicze techniki wytwarzania szklanych unikatów. Z perspektywy dnia dzisiejszego widać, że nurt ten stanowił część szerszego procesu, który doprowadził do autonomizacji szkła artystycznego wobec szkła użytkowego, tworząc jednocześnie przestrzeń dla ekspansji szklanego unikatku.

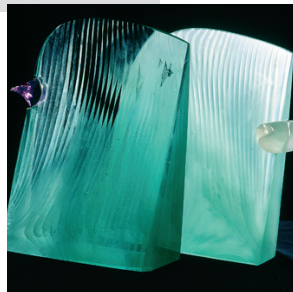
Wałbrzyska Galeria Sztuki
BWA „Zamek Książ”
58-306 Wałbrzych, ul. Piastów Śląskich 1
www.bwa.walbrzych.pl

telefon: 074 665 62 62

e-mail: dyrektor@bwa.walbrzych.pl

Dyrektor: Alicja Młodecka

Małgorzata Dajewska – spiritus movens i kuratorka wystawy - wymyśliła nośną formułę dla wydarzenia inspirowanego własnym, podwójnym jubileuszem 25-lecia twórczych zmagani ze szkłem oraz pracy dydaktycznej w Katedrze Szkła Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Artystka zaprosiła do udziału w projekcie swoich wychowanków – absolwentów jedynej w Polsce uczelni artystycznej kształcącej projektantów szkła, którzy dziś są jej artystycznymi partnerami, aktywnymi twórczo „szklarzami”, artystami średniego i młodego pokolenia. Dzięki takiej koncepcji wystawy prezentacja zyskuje szcze-

gólną wymowę i energię. Staje się przekazem złożonym i wielowymiarowym.

Na ekspozycję składają się w przeważającej mierze formy rzeźbiarskie. Geometryczne lub nieregularne bloki szkła optycznego, kryształowego lub sodowego, często powstałe w wyniku przetapiania, łączenia na gorąco lub na zimno mniejszych elementów, poddawane są następnie zabiegom obróbki i wykończania na zimno. Do tej grupy prac należą szklane obiekty Małgorzaty Dajewskiej, prezentowane najszerzej w ramach ekspozycji.

Dariusz Speruda
fragment z katalogu

Wałbrzyski Klub Wędrowców

przy Oddziale PTTK
Ziemi Wałbrzyskiej
i jego prezes Aleksy Ziółkowski
zapraszają na wycieczki

www.wkw.pl/photoart.com

e-mail: wkw-pttk@wp.pl | tel: 074 842 40 52
ul. Konopnickiej 19, 58-309 Wałbrzych

3 października SZLAKIEM EKOMUZEUM WOKÓŁ TRÓJGARBU

Zbiórka: godz. 8:15, przystanki busów koło OSIR-u.

Trasa: Stare Bogaczowice – Masyw Trójgarbu –
Szczawno Zdrój.

Prowadzący: W. Świętochowski

10 października GÓRY ORLICKIE

Zbiórka: godz. 7:00, przystanki busów koło OSIR-u.

Trasa: Duszniki – Jamrozowa Polana – Zieleniec – Orlica (1084m.n.p.m) – Masarykova Chata – Torfowisko pod Zielenicem – Muzeum Papiernictwa.

Wycieczka wyjazdowa, opłaty za przejazd w wysokości 10 zł. u B. Sterczukowskiej

Prowadzący: T.T. Koguciukowie

17 października BARBARKA - DZIEŃ PAMIĘCI

Zbiórka: godz. 9:30, Dworzec Główny PKP

Trasa: „Barbarka” –(ognisko) - Kuźnice Świdnickie - Sobięcin.

Prowadzący: T. Orzel, T. Koguciuk

24 października KSIĄŻAŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Zbiórka: godz. 10:00, przy OSK SM Podzamcze

Trasa: Struga „Cisy”- wzdłuż Czyżyńki – Szuwarek – Podzamcze. (Wycieczka zakończona ogniskiem z pieczeniem kielbasek w ośrodku rekreacyjnym OSK SM Podzamcze)

Prowadzący: K. Staszewski

Impreza przygotowana przez Ośrodek Społeczno-Kulturalny SM „Podzamcze” w ramach współpracy z WKW.

31 października SZLAK GEOLOGICZNY - WAŁBRZYCH

Zbiórka: 9:30 - ul. Piasta, Biały Kamień

Trasa: Wałbrzych Biały Kamień – Rusinowa
Przewidziane ognisko.

Prowadzący: W. Świętochowski

ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA „WAŁBRZYCH”

www.zpit.pl

58-304 Wałbrzych, ul. Andersa 185

tel 074 666 42 60 | tel/faks 074 848 15 25

email: dyrektor@zpit.pl | sekretariat@zpit.pl

Dyrektor: Arkadiusz Simm

Galeria Słowa i Obrazu im. o. Pio

58 – 302 Wałbrzych, ul. Asnyka 12 a

tel. 074 842 57 09

Organizator wystaw: Stanisław Białowąs

tel. kom. 0604 584 945

Autorska Galeria Rzeźby Marii Bor

Zwiedzanie po umówieniu się:

tel./fax: 074 84 752 53 tel. kom. 0607 69 32 72

Wałbrzych, ul. Wrocławska 80

Galeria „Na piętrze”

58-300 Wałbrzych, Rynek 22

tel./fax: 074 842 63 77

Danuta Orska Poznajmy się

Wystawa malarska
- 40 portretów wałbrzyszan
aktywnych twórczo i społecznie

Wielomiesięczna kontrola prowadzona w Filharmonii Sudeckiej zakończyła się stwierdzeniem nieprawidłowości finansowych. W związku z tym w sierpniu rozpoczęto procedurę związaną z odwołaniem dyrektora tej instytucji. O różnych aspektach tej sytuacji bardzo wiele pisano w prasie i na portalach internetowych, mówiono w programach telewizyjnych. Z pewnością Państwo śledziliście te informacje. My, ze względu na cykl wydawniczy, nie byliśmy w stanie dostarczać aktualnych i wiarygodnych informacji. W takich kwestiach, jak wiadomo, sytuacja zmienia się często.

Na dzień składania tego WIK-u do druku rzecz się miała następująco. Z dniem 30 września tego roku dotychczasowy

58-300 Wałbrzych
ul. Słowackiego 4
www.filharmonia-sudecka.pl

FILHARMONIA
Sudecka

biuro koncertowe
074 842 28 93
 dział audycji szkolnych
 i przedszkolnych
074 842 64 09

e-mail:
info@filharmonia-sudecka.pl
 sekretariat
074 842 32 87

dyrektor, Dariusz Mikulski został odwołany. Urząd Marszałkowski zaproponował na p.o. dyrektora Stanisława Rybarczyka z Wrocławia. Stowarzyszenie Polskich Artystów Muzyków oraz związki zawodowe działające w Filharmo-

nii Sudeckiej wydały negatywnie opinie w sprawie tej kandydatury. Wiadomo, że październik i listopad ma upłynąć pod znakiem ogłoszenia i rozstrzygnięcia konkursu na dyrektora naszej Filharmonii.

PRZEDSIĘBIORSTWO
„ZAMEK KSIĄŻ”
W WAŁBRZYCHU Sp. z o.o.

ul. Piastów Śląskich 1
58-306 Wałbrzych

ksiaz.walbrzych.pl

centrala: **+48 074 66 43 800**
zamek@ksiaz.walbrzych.pl

Prezes: **dr Jerzy Tutaj**

Z zamkowej szuflady

Księżna Daisy.
 Zdjęcie publikowane
 po raz pierwszy
 na wystawie.

To nowa, stała wystawa, pokazująca usystematyzowaną historię Zamku Książ. Prezentowana jest w pięciu komnatach. Materiały pochodzą głównie z Archiwum Państwowego we Wrocławiu, z zasobu „Majątek Hochbergów” oraz z prywatnych archiwów rodzinnych i ze zbiorów własnych Przedsiębiorstwa “Zamek Książ”.

Jan Henryk XI

Lekcje zamkowe

Chcąc wykorzystać ogromne możliwości poznawcze tkwiące w Zamku Książ, Centrum Europejskie zaproponowało „Lekcje zamkowe”, które przybliżają młodym ludziom historię regionu i jego mieszkańców oraz uczą szacunku dla przeszłości.

Szczegóły: tel: (74) 66-43-871, (74) 66-43- 829,
 e-mail: centrum@ksiaz.walbrzych.pl,
woch@ksiaz.walbrzych.pl.

XXX JUBILEUSZOWY BIEG PODZAMCZA 2010

Start i meta: Ośrodek Społeczno - Kulturalny
2 października - od godz. 11:00

KOCHAM CIĘ GRODZIE PIOTROWY MÓJ

wernisaż wystawy poświęconej
Wojciechowi Siemionowi

Współorganizator:

Stowarzyszenie Współpracy Polska-Wschód
Ośrodek Społeczno - Kulturalny
13 października - godz. 17:00

Ośrodek
Społeczno - Kulturalny
Spółdzielnia Mieszkaniowa
„Podzamcze”

58-314 Wałbrzych, Al. Podwale 1
tel. 074 66 56 982

e-mail: osk@smpodzamcze.com.pl
www.smpodzamcze.com.pl/osk/

Kierownik: **Włodzimierz Palusko**

SPOTKANIE WAŁBRZYSKIEGO KLUBU DYSKUSYJNEGO

Ośrodek Społeczno - Kulturalny
18 października - od godz. 18:00

WYCIEZKA PIESZA

OSK – Struga – Zamek Cisy – Przełom Czyżynki –
Szuwarek – OSK (ognisko z pieczeniem kiełbasek)

Wycieczkę prowadzi: Kazimierz Staszewski

Współorganizator: WKW. Zbiórka: OSK

24 października - godz. 9:00

GIEŁDA I SPOTKANIE KOLEKCJONERÓW

oraz akcja czytelnicza „Wymień się książkami”

Ośrodek Społeczno - Kulturalny

26 października

OSIEDLWIE ROZGRYWKI PUCHARU PODZAMCZA

kontynuacja

Boisko - ul. Grodzka **Środy - wg harmonogramu**

Ponadto:

zajęcia tai chi - aerobik dla pań
zajęcia pilates dla pań - **zumba fitness**
kurs komputerowy I i II stopnia

Prezydent Piotr Kruczkowski podczas Dni Wałbrzycha nagroził Weronikę Daszkiewicz - laureatkę konkursu na pamiątki z wakacji. Była ona uczestniczką zajęć i wycieczek wakacyjnych, organizowanych przez OSK dla dzieci z Podzamcza. Weronika otrzymała fotograficzny aparat cyfrowy.

Już samo otwarcie wystawy fotograficznej „Bieszczady” zgromadziło w OSK dużą publiczność. Autorami zdjęć byli członkowie Wałbrzyskiego Klubu Wędrówców.

- 1 MUZEUM W WAŁBRZYCHU**
Porcelana Inaczej – otwarcie wystawy poplenerowej
MUZEUM GROSS-ROSEN
„Pamięć Auschwitz”
- otwarcie wystawy
TEATR DRAMATYCZNY
„Pętla”
-
- 2 TEATR DRAMATYCZNY**
„Pętla”
OSK na Podzamczu
XXX Jubileuszowy
Bieg Podzamcza 2010
-
- 3 TEATR DRAMATYCZNY**
„Pętla”
TEATR LALKI I AKTORA
„Alicja w Krainie Czarów”
WĘDROWANIE Z WKW
Szlakiem Ekomuzeum
wokół Trójgarbu
-
- 5 BIBLIOTEKA POD ATLANTAMI**
Akademia rodzica
TEATR DRAMATYCZNY
„Był sobie Andrzej Andrzej
Andrzej i Andrzej”
-
- 6 BIBLIOTEKA POD ATLANTAMI**
Kino Bambino - „Mikołajek”
-
- 7 TEATR DRAMATYCZNY**
Filmowy środek tygodnia
- „Wszystko albo nic”
BIBLIOTEKA POD ATLANTAMI
Głośne czytanie
-
- 8 BIBLIOTEKA POD ATLANTAMI**
Spotkanie
z Wiesławem Drabikiem
TEATR DRAMATYCZNY
„Dynastia”

- 9 TEATR DRAMATYCZNY**
„Dynastia”
TEATR LALKI I AKTORA
„Baśń o Rycerzu bez Konia”
-
- 10 TEATR DRAMATYCZNY**
„Dynastia”
TEATR LALKI I AKTORA
„Królowna Śnieżka”
WĘDROWANIE Z WKW
Góry Orlickie
-
- 11 TEATR DRAMATYCZNY**
„Dynastia”
BIBLIOTEKA POD ATLANTAMI
Literatura na ekranie
- film „Rewers”
-
- 12 TEATR DRAMATYCZNY**
„Dynastia”
TEATR DRAMATYCZNY
„Dynastia”
WAŁBRZYSKI OŚRODEK KULTURY
Casting dla dzieci
- „Zostań Gwiazdą Barbie”
-
- 12-13 BIBLIOTEKA**
POD ATLANTAMI
Dni Kultury Azjatyckiej
-
- 13 OSK na Podzamczu**
„Kocham cię grodzie piotrowy mój”
- otwarcie wystawy poświęconej
Wojciechowi Siemionowi
-
- 14 WAŁBRZYSKI OŚRODEK KULTURY**
II Przegląd Dorobku
Artystycznego Seniorów -
„Twórcza radość życia”
BIBLIOTEKA POD ATLANTAMI
Seans pod Atlantami - film „Fish Tank”
Przystanek Atlanty - wykład
dr Stanisława Januszewskiego
TEATR DRAMATYCZNY
„Był sobie Andrzej Andrzej
Andrzej i Andrzej”

15	BIBLIOTEKA POD ATLANTAMI Gala finałowa Ogólnopolskiego Konkursu na Recenzję Książki Mówionej	23
	TEATR DRAMATYCZNY „Był sobie Andrzej Andrzej Andrzej i Andrzej”	
16	TEATR DRAMATYCZNY „Był sobie Andrzej Andrzej Andrzej i Andrzej”	24
17	TEATR LALKI I AKTORA „Bajka o szczęściu”	
	TEATR DRAMATYCZNY „Był sobie Andrzej Andrzej Andrzej i Andrzej”	
	WĘDROWANIE Z WKW Barbarka – Dzień pamięci	
18	OSK na Podzamczu Wałbrzyski Klub Dyskusyjny	
	KANAPA TEATRALNA Foyer Teatru Dramatycznego	
19-29	DOLNOŚLĄSKI FESTIWAL NAUKI WAŁBRZYCH 2010	
20	BIBLIOTEKA POD ATLANTAMI Dyskusyjny Klub Młodych	
21	TEATR DRAMATYCZNY Filmowy środek tygodnia - „Dworzec nadziei”	
	BIBLIOTEKA POD ATLANTAMI Głośne czytanie – Żółty smok i żółty smok”	
	WAŁBRZYSKI OŚRODEK KULTURY „Zielony lis” - otwarcie wystawy Moniki Kołcz	
22	TEATR DRAMATYCZNY „Grechuta”	
	IV WAŁBRZYSKI PRZEGLĄD PIOSENKI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ – POZYTYWNE GRANIE	
	TEATR DRAMATYCZNY „Grechuta” „Był sobie Andrzej Andrzej Andrzej i Andrzej”	
	TEATR LALKI I AKTORA „Jaś i Małgosia”	
	TEATR DRAMATYCZNY „Grechuta” „Był sobie Andrzej Andrzej Andrzej i Andrzej”	
	WĘDROWANIE Z WKW Książański Park Krajobrazowy	
	BIBLIOTEKA POD ATLANTAMI Dyskusyjny Klub Książki – o pozycji „Kapuściński non-fiction” Przystanek Atlanty – wykład dr R. M. Łuczyńskiego	25
	OSK na Podzamczu Giełda i Spotkanie Kolekcjonerów	26
	BIBLIOTEKA POD ATLANTAMI Kino Bambino - film „Miś Uszatek i jego wesoły świat”	28
	TEATR DRAMATYCZNY „Dekameron”	
	TEATR DRAMATYCZNY „Dekameron”	29
	BIBLIOTEKA POD ATLANTAMI Kino Bambino – film „Harry Potter i Zakon Feniksa”	
	WAŁBRZYSKI OŚRODEK KULTURY Koncert zespołu Quo Vadis	30
	TEATR DRAMATYCZNY „Dekameron” „Pętla”	
	TEATR DRAMATYCZNY „Dekameron” „Pętla”	31
	TEATR LALKI I AKTORA „Och, Emil”	
	WĘDROWANIE Z WKW Szlak geologiczny - Wałbrzych	

Dolnośląski Festiwal Nauki Wałbrzych 2010

19 października

Papier mache i papier czerpany

mgr Emilia Heiler
PSP nr 6, godz. 9

Przyroda Polska – piękno lasu

mgr mgr Paweł Kisiel
PSP nr 30, godz. 10

Przyboś typograficzny

Cezary Kasiborski,
„Biblioteka pod Atlantami”, godz. 11

Wykład inauguracyjny

21 października - godz. 11 - 12

Sala Witrażowa wałbrzyskiego Ratusza

Astronomia starożytna

– czy potrzebne były Gwiazdne
Wrota aby ustawić piramidy?

prof. dr hab Paweł Rudawy
astronom, Instytut Astronomiczny,
Uniwersytet Wrocławski

20 października

Technika i technologia sztukaterii – połączone detale dekoracyjne

Ewa Glodek, PSP nr 30, godz. 10

Egipt starożytny

– Egipt współczesny
mgr Dorota Andrzejak – Koczokodan,
III LO, godz. 12

Dyskusja na temat mniejszości

narodowych, religijnych czy
kulturowych i ich praw

Małgorzata Franczak,
PWSZ, godz. 12

To samo inaczej

- zabawy językowe

mgr Joanna Kamińska,
mgr Joanna Warcaba,
mgr Luiza Talko (język angielski),
mgr Urszula Adamus
(język francuski),
mgr Aleksandra Woynarowska
(język niemiecki)
III LO, godz. 12 i godz. 13

To samo inaczej - język obcy już nie obcy

mgr Joanna Kamińska,
mgr Joanna Warcaba,
mgr Luiza Talko (język angielski),
mgr Urszula Adamus (język francuski),
mgr Aleksandra Woynarowska
(język niemiecki),
III LO, godz. 12 i godz. 13

Szukajcie a znajdziecie, czyli

które liczby się przyjaźnią

... i nie tylko - kalejdoskop

matematyczny

mgr Jolanta Żaba, mgr Barbara
Tarasek, mgr Małgorzata Rolka,
mgr Marta Młyńczyk
III LO, godz. 12 i godz. 13

Szkolne studio filmowe

mgr Danuta Rysak
III LO, godz. 12 i godz. 13

Neutrino i kosmos

- od najmniejszego

do największego

dr Cezary Juszcak
III LO, godz. 13 – 14

21 października

Kamienie z nieba w świecie różnorodności i piękna

mgr Antoni Stryjewski
PSP nr 28, godz. 10

Antropogeniczne obiekty

przyrodnicze Dolnego Śląska

dr hab prof. Romuald Kosina
Zespół Szkół nr 2, godz. 10

Pandemia grypy 2009

– prawdy i półprawdy
doc. dr hab. Egbert Piasecki
Zespół Szkół Integracyjnych, godz. 10

Piękno krajobrazów

Afryki i Azji

mgr Monika Daszkiewicz
PSP nr 21, godz. 10

Tabor kultury – poznaj Romów

dr Łukasz Kwadrans
- PWSZ, godz. 10

Poznaj talent rysunkowy dzięki prawej półkuli mózgu

mgr Małgorzata Janik – Wiszniowska,
PWSZ, godz. 10

Wałbrzyska Robotyka

TAURONA

- Elżbieta Marek

Zespół Szkół nr 8, godz. 10

Polska piękna jest,

zwiąż ją wzduż i wszerz

mgr Anna Noczeń - PSP nr 21, godz. 11

Medycyna regeneracyjna

- terapia komórkami

macierzystymi i hodowle

narządów do przeszczepów

dr Beata Nowakowski

Zespół Szkół Integracyjnych, godz. 11

Dlaczego warto głosować?

Gra strategiczna

dr Ryszard Kessler - PWSZ, godz. 11

Czy etykiety kłamia?

Zastosowanie chromatografii

cienkowarstwowej

w medycznych i niemedycznych

testach użytkowych

dr Maria Stasiuk

Zespół Szkół nr 2, godz. 12

Trzęsienia ziemi

mgr Jerzy Speil

Zespół Szkół Integracyjnych, godz. 12

Ślimacze niespodzianki

prof. dr hab. Beata Pokryszko
PWSZ, ul. godz. 12

Co turysta powinien wiedzieć o pogodzie?

dr Grzegorz Rak - PWSZ, godz. 12

Poszukiwanie i wydobycie

uranu w Sudetach

prof. dr hab. Andrzej Solicki
PWSZ, godz. 13

Czy tajemnice dawnych mistrzów i zagadki archeologii

mogą być wyjaśnione

przez chemię?

dr Barbara Lydzba - Kopczyńska

Zespół Szkół nr 2, godz. 13

Atrakcje geoturystyczne

okolic Wałbrzyscha

prof. dr hab. Andrzej Solicki

PWSZ, godz. 15

Księżycowa Olimpiada

- spotkania z astronomią

mgr Piotr Majewski

Zespół Szkół Integracyjnych, godz. 18

22 października

Sieczki na tropach wiedzy - Bezpieczeństwo w Internecie

Michał Kuchta

Zespół Szkół Integracyjnych,
godz. 9, godz. 10 i godz. 11

Chemia pirotechniczna

mgr inż. Anna Nowakowska
Zespół Szkół nr 8, godz. 9

Zabytki techniki

Dolnego Śląska

mgr inż. Romuald Rychłowski
Zespół Szkół nr 8, godz. 9

Fizjoterapia dla każdego

dr Krzysztof Kassolik,
dr Waldemar Andrzejewski,
dr Ewa Bieć, mgr Beata Szymaszajner
WWSZiP, godz. 9

Kąpiele słoneczne

- przyjemność niezbędna czy ryzykowna

doc. dr hab. Joanna Wietrzyk
Zespół Szkół Integracyjnych, godz. 9

Japońskie Koła Jakości.

Poznaj metody wspomagające twórcze myślenie

dr Beata Detyna - PWSZ, godz. 10
Wczasy w Kosmosie
- dr Zbigniew Kortylewski
Zespół Szkół Integracyjnych, godz. 10

Rzeźba w architekturze krajobrazu

mgr inż. Anna Dzikowska
PWSZ, godz. 10

Bitwa inwestorów o rynek turystyczny Dolnego Śląska

dr Mirosław Januszewski
PWSZ, godz. 10

Miłość niejedno imię ma

- dr Mirosława Furmanowska
- PWSZ, ul. P. Skargi, godz. 10

Mars czy Wenus, czyli co nieco o różnicach pomiędzy

chłopakiem a dziewczyną
dr Zbigniew Domagała
Zespół Szkół nr 1, godz. 10

Najbardziej odlotowe związki chemiczne - rodzaje, działania

**i konsekwencje brania
narkotyków**

dr Piotr Młynarz
Zespół Szkół nr 8, godz. 10

Dlaczego niektórzy są mali czyli o zaburzeniach wzrostania

dr n.mad. Ewa Barg
Zespół Szkół nr 1, godz. 11

W siódmach chemicznej miłości

prof. dr hab. Jadwiga Sołoducho
Zespół Szkół Nr 8, godz. 11

Znaczenie turystyki

w gospodarce światowej
prof. dr hab. Stanisław Grykień
PWSZ, godz. 12

Prawdziwe oblicze botoksu

prof. dr hab. Jadwiga Sołoducho
Zespół Szkół nr 8, godz. 12

Rozprawa sądowa

- Pozbawienie władzy rodzicielskiej

dr Zbigniew Piwko,
mgr Marian Pierzynka
PWSZ, godz. 12

Mniejszość żydowska

i jej kultura na Dolnym Śląsku
dr Anna Tutaj - PWSZ, godz. 13

Niecodzienna chemia

dr inż. Joanna Cabaj
Zespół Szkół nr 8, godz. 13

Einstein i Curie

- ikony nauki pod lupą
mgr inż. Anna Nowakowska - Oleksy
Zespół Szkół nr 8, godz. 14

Twój głos, twoje najważniejsze

narzędzie pracy

mgr Dorota Dąbrowska
PWSZ, godz. 14

Księżycowa Olimpiada"

- spotkania z astronomią

mgr Piotr Majewski
Zespół Szkół nr 8, godz. 18
(spotkanie wyjazdowe)

23 października

Księżycowa Olimpiada

- spotkania z astronomią

- mgr Piotr Majewski
PSP nr 15, godz. 18

25 października

Fotografia przyrodnicza

- pasja przyznawania świata natury

Piotr Woźniak - PSP nr 15, godz. 10

Wałbrzych wielokulturowy:

Czy wiesz skąd jestem?

mgr Sława Janiszewska
„Biblioteka pod Atlantami”, godz. 10

26 października

Fizyka dla każdego

mgr Roman Głód, mgr Jolanta Drózd
Zespół Szkół nr 8, godz. 9

Chemia dla każdego

mgr Roman Głód,
mgr Krystyna Świątek - Skubisz
Zespół Szkół nr 8, godz. 9

Robotyka - nauka przyszłości

mgr Roman Głód, mgr Dariusz Cisek
Zespół Szkół nr 8, godz. 9

27 października

Sztuka - odzwierciedlenie rzeczywistości

mgr Joanna Grygield
PSP nr 23, godz. 13

Myślę, więc tutaj jestem

- konkurs matematyczny dla gimnazjalistów

Aldona Ławniczak, Ilona Tempes
Zespół Szkół nr 8, godz. 10

28 października

Potyczki angielsko - niemieckie

- konkurs językowy dla gimnazjalistów

Iwona Landzberg, Anna Majorkiewicz
Zespół Szkół nr 8, godz. 10

Festiwal Osiągnięć

Dzieci i Młodzieży

Wałbrzyski Ośrodek Kultury
prezentacja osiągnięć dzieci
i młodzieży szkolnej szkół wałbrzyskich

29 października

Fizjoterapia dla każdego

- dr Krzysztof Kassolik,
dr Waldemar Andrzejewski,
dr Ewa Bieć, mgr Beata Szymaszajner
WWSZiP, godz. 10

Festiwal Osiągnięć Dzieci i Młodzieży

Wałbrzyski Ośrodek Kultury
- prezentacja osiągnięć dzieci
i młodzieży szkolnej szkół wałbrzyskich

Czy wiesz, że....

Przemierzając niegdyś alejki spacerowe wałbrzyskiego Starego Zdroju, można byłoby spotkać wiele interesujących osób - np.: Hugo Kołłątaja, Izabelę Czartoryską, Schopenhauera czy Goethego. Goście ci, jak wielu innych ówczesnych kuracjuszy, spacerowali zdrojową promenadą, która ciągnęła się wzdłuż dzisiejszej ulic: Pocztowej i Przywodnej. Bo kiedyś Stary Zdrój (Alt Wasser) był samodzielną miejscowością i to miejscowością uzdrowską.

Pierwsze informacje o eksploatacji najstarszego źródła pochodzą z 1584 r. Źródło to, zwane Górnym oraz źródło tzw. Dolne, odkryte w 1648 r., zachęciły do tworzenia tu zabudowy uzdrowskiej. W 1674 r. właścicieli lecznicze tutejszych zdrojowych wód zostały oficjalnie uznane przez ówczesną medycynę. Odkrycie kolejnych źródeł oraz budowa urządzeń uzdrowskich spowodowały, że w 1785 r. Stary Zdrój miał już charakter uzdrowska. Niestety, nie trwało to długo. W 1869 r. podpowierzchniowa technika wydobycia węgla ustąpiła miejsca głębokościowej. Było to równoznaczne z przecięciem żył wód źródłanych i kresem kurortu.

Upadek uzdrowska pociągnął za sobą zmiany w zabudowie. Dawne budynki zdrojowe uległy rozbiórcę, w ich miejscu wzniesiono nowe budynki, związane z przemysłowym charakterem osiedla. Dziś tylko nieliczne obiekty zachowały elementy świadczące o ich dawnym przeznaczeniu.

I tak... Idąc ul. Pocztową (pod nr 9) zobaczymy najstarszy pensjonat uzdrowski, pochodzący z 1791r. - Lwi Gród oraz pod nr 11 - dom gościnny zwany Burghof, zbudowany w 1858 r. U zbiegu ulic: Pocztowej i 11 Listopada, w miejscu gdzie znajdowało się niegdysiejsze centrum uzdrowska, stoi budynek dawnego browaru z ok. 1800 r., późniejszej restauracji „Wulles Brauerei” (ul. Pocztowa 1). Po położonym niedaleko dawnym pałacu właścicieli uzdrowska od 1751 r. - rodziny von Mutius - również zostało niewiele. Pożar w 1838 r. pochłonął niemal wszystko. Zachowała się figura św. Jana Nepomucena,

patrona tej rodziny, która była ustawiona na jednym z dwóch mostków łączących pałac. Figurę tą zobaczymy i dziś, w pobliżu dawnej szkoły parafialnej i plebani (utrzymanej w stylu szwajcarskim), przy obecnej ul. 11 Listopada 65. W miejscu pałacu wzniesiono nową budowlę, później wielokrotnie przebudowywaną. Dzisiaj to dom mieszkalny przy ul. 11 Listopada 12. Obok niego, pod nr 14, widzimy budynek dawnego młyna, ze źródłem zwanym Górnym lub Młyńskim w pobliżu. W tamtych czasach był to atrakcyjny zakątek uzdrowska. Jeden ze stawów rybnych, ciągnących się wzdłuż drogi między tymi budynkami, dostarczał kuracjom miłych rozrywek - w lecie mogli pływać tu łodzią, w zimie - uprawiać sporty zimowe.

Dawny charakter Starego Zdroju przypominają też nazwy ulic: Kuracyjna i Uzdrowska. Wzdłuż nich ciągnęły się zespoły domów gościnnych dla kuracjuszy, wzniesione w latach 1790 - 1800. Dodajmy, że po upadku kurortu w ich miejscu powstało osiedle budynków pracowniczych (lata 1925 - 1930). I wreszcie... Niespotykany budynek Dworca PKP Wałbrzych Miasto, który po raz ostatni przebudowany został w latach 1923 - 1925. Oryginalny kształt jaki mu nadano - kopuła nad pijalnią wód mineralnych - nawiązuje do dawnego uzdrowskiego charakteru tego miejsca.

Z uzdrowskich czasów tej wałbrzyskiej dzielnicy pozostały i inne obiekty. Przechodząc ul. Armii Krajowej, pod nr 29 widzimy budynek dawnej poczty - „Alte Post”, który w portalu zachował kamienny zwornik z datą budowy - 1825 r. Niedaleko, przy ul. Marconiego 4 stoi obiekt dawnego magła wodnego, zlokalizowany w odnodze Pełcznicy. Początkowo służył przedsiębiorcom związanym z produkcją i handlem płótnem, później - przez dziesięciolecia - okolicznym mieszkańcom.

Niech więc nie tylko nazwy ulic przypominają nam o całkiem odmiennej, interesującej przeszłości Starego Zdroju.

Kazimierz Jankowski

dawny Wałbrzych

Festyn wielokulturowy w Rynku (12 września) udał się znakomicie. Było to jednocześnie pierwsze w Wałbrzychu tak liczne, barwne i interesujące spotkanie niemal wszystkich grup narodowościowych i etnicznych mieszkających w naszym mieście. Zaprezentowały się wałbrzyskie zespoły artystyczne, znane i lubiane – Chór „Freundschaft” oddziału Niemieckiego Towarzystwa Społeczno – Kulturalnego, chór „Frankofoni”, „Nowa Roma”, „Zorba”, „Waldenburger

ale cały sposób bycia – powiedziała Sabina Chrapek z wałbrzyskiego TSKŻ.

- *Zapraszam na pierogi z serem, bardzo dobre! Pierogi są podstawą kuchni rejonu Borysławia – zapewniał Krystyn Hass z Towarzystwa Borysławia-ków.*

- *Tradycyjna kuchnia wegetariańska oparta jest na produktach pochodzenia roślinnego - zbożach, roślinach strączkowych i mleku. Nie jemy mięsa, ryb i*

Spotkał się wielokulturowy Wałbrzych

Na stoisku greckim były np. ciastka ze szpinakiem i fetą.

Klezmorim”. Nie zabrakło naszego sztandarowego ZPiT „Wałbrzych”. Gościnnie wystąpiła Danuta Stankiewicz z Teatru Żydowskiego w Warszawie, prezentując pieśni żydowskie. Można było usłyszeć się tańców żydowskich, Takis Makandasis (Grek z krwi, wałbrzyszanin z urodzenia) zaprosił dzieci do wielkiego wspólnego malowania z akcentami greckimi. Podobały się prezentacje pokazujące działalność stowarzyszeń narodowościowych – Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Drohobyckiej i Borysławia czy wspomnianego Niemieckiego TS-K. Dołączyły do tego i inne stowarzyszenia. „Civitas Chistiana” pokazało prace plastyczne zrzeszonych w nich twórców, Stowarzyszenie Inteligencji Twórczej – wydawnictwa i obrazy. Artysta malarz Krzysztof Jędrzejec robił szkice do obrazu inspirowanego festynem.

Dużą frajdą dla uczestników były stoiska z tradycyjnymi potrawami poszczególnych narodów.

- *Wieprzowiny nie ma. Nie jadamy mięsa ze zwierząt, które nie mają całych kopyt, bo są nieczyste według Biblii. Nie wolno łączyć nabiału i mięsa. Pod słowem koszerne rozumiemy nie tylko jedzenie,*

jajek, mięso zupełnie nie jest potrzebne człowiekowi do życia – przekonywała Dżananiwas Das (hinduskie imię duchowe) z baru Govinda.

- *Podstawą kuchni greckiej jest jagnięcina. Najpierw przystawki: dolmadakia - liście winogrona z ryżem i ziołami, papryczki florini, papryczki faszerowane, ser feta, pieczone sery w panierce. Później jagnięcina, kozina i tradycyjny musakas. Na koniec owoce – znak, że goście powinni iść do domu – opowiadała Agata Krytkowska, która obsługiwała gości*

Szkie, które robił Krzysztof Jędrzejec (z prawej) posłużą mu do namalowania obrazu.

przy stoisku Christosa Darasa (też sympatyka kuchni staropolskiej).

Pomysłodawcą festynu była Sabina Chrapek z Oddziału w Wałbrzychu Towarzystwa Społeczno – Kulturalnego Żydów. Inicjatywę podchwyciły inne stowarzyszenia narodowościowe. Włączyły się: Biuro Promocji Miasta UM, „Biblioteka pod Atlantami”, WOK, OSiR. Patronat honorowy sprawowali: prezydent Wałbrzycha Piotr Kruczkowski, ambasador Grecji i konsul Niemiec.

tekst i fot.: Elżbieta Gargała

Arcydzieło Verdi'ego w łaźni górniczej

**Wielokulturowy Park
„Stara Kopalnia”
Giuseppe Verdi - „La Traviata”**

**Inscenizacja, reżyseria, scenografia:
Anna Długołęcka
Kierownictwo muzyczne:
Dariusz Mikulski**

Patronat: Piotr Kruczkowski,
prezydent Wałbrzycha

Mecenat:
dr Roman Szelemej – przewodniczący
Rady Honorowej „Starej Kopalni”
Toyota Motor Manufacturing Poland

Organizator:
Filharmonia Sudecka w Wałbrzychu

Współorganizacja: „Stara Kopalnia”,
Urząd Miejski w Wałbrzychu, Powiatowe
Centrum Pomocy Rodzinie,
Wałbrzyski Ośrodek Kultury, wałbrzyskie
Teatry: Dramatyczny oraz Lalki i
Aktora, Stowarzyszenie „Wałbrzyski
Klub Fotograficzny”

Wystąpili:

Viletta Valery

- Joanna Horodko (sopran)

Flora Bervoix

- Elżbieta Kaczmarzyk - Janczak
(mezzosopran)

Annina

- Agnieszka Kadłubowska (sopran)

Alfredo Germont

- Tomasz Janczak (tenor)

Giorgio Germont

- Bogusław Szynalski (baryton)

Gastone - Witold Wrona (tenor)

Barone Douphol

- Robert Delegiewicz (baryton)

Współpraca choreograficzna:

Magdalena Radłowska,
Piotr Szewczyk, Sonia Baran,
Edyta Kasprzyk, Marek Chrobak

„Cordex” - Szkoła Tańca, „Dawka Energii” - Teatr Tańca, „Fresh Crew” - Grupa Taneczna, Teatr „Mundi” przy ogólnopolskim Teatrze „William-Es”, Młodzieżowa formacja taneczna hip-hop „Chilli”, Dziecięca formacja taneczna „Chillini” oraz 40. osobowa grupa młodzieży jako statyści.

Filharmonia Sudecka zrobiła nam w ostatnim tygodniu wrzesnia wspaniały prezent – zaprosiła na „Traviatę” i to dokąd? - do „Starej Kopalni”. Wrażenie nie do opisanias!

Bogactwo, wytworność w każdym calu wnętrza paryskich oraz posiadłości podparyskiej z II połowy XIX wieku, w jakich rozgrywa się opera Verdi'ego, i przygniatający ogrom betonowej łaźni górniczej z połowy lat 70. ubiegłego wieku z małymi, ciemnymi okienkami i plamami odpadłego tynku. Różnobarwne, rozkosznie i bogato zdobione stroje dziewiętnastowiecznych pań oraz elegancja ubiorów towarzyszących im panów z wyższych sfer w klasycznym wydaniu „Traviaty” i prostota ubiorów, wręcz ich codziennosc,

z elementami tylko swietnosci w rodzaju stylizowanego zarysu duzego damskiego kapelusza, kobiecego boa, czy swieczących ozdóbek. Ubiorów oddających jednak znakomicie specyfyke scen, nastrój i wymowe akcji operowego dramatu. Zamiast zloceń i wymyslonych ksztaltów mebli – kilka prostych, kwadratowych, troche bylejakich stolików, kilka prostych krzesel, metalowy uchwyt z wieszakami. A wszystko w powodzi niepowtarzalnej muzyki Verdi'ego, zachwycających arii w znakomitym wykonaniu artystów operowych z Wrocławia i Poznania. Proszę sobie wyobrazić na scenie – którą w tym pokopalnianym pomieszczeniu

była prosta powierzchnia wyłożona linoleum - zamiast operowego chóru i dużej grupy stylowo odzianych śpiewaków młodzież wyginającą się w dzisiejszych tańcach i takich samych strojach. Hip – hop w rytmie muzyki z arcydzieła Verdi'ego? I taka właśnie była inscenizacja wałbrzyskiej „Traviaty” - klasyczna muzyka i poruszające arie w kontraście z miejscem i scenografią. Doprawdy, potrzeba nie lada jakiej wyobraźni, aby z tak diametralnie różnego tworzywa, przeciwstawnych stylisytik i, wydawałoby się, całkowicie niespójnych elementów stworzyć harmonijną całość, spektakl operowy pełen ruchu, dramatyzmu, poruszający do głębi. Chwilami można było odnieść wrażenie, że żadna inna sceneria niż ta, nie byłaby lepsza dla „Traviaty”. Dobitnie wyraziła to publiczność – owacjom na stojąco nie było końca.

Po raz pierwszy bodaj do realizacji takiego przedsięwzięcia artystycznego włączyło się tak wiele wałbrzyskich instytucji i grup artystycznych. Słowem, był to wyjątkowy wieczór, pełen niecodziennych wrażeń. Było to prawdziwe mocne uderzenie w najlepszym tego słowa znaczeniu – akord pożegnalny i dla Dariusza Mikulskiego, który w przeszłości przestał być dyrektorem Filharmonii Sudeckiej, i dla „Starej Kopalni” w dotychczasowym kształcie, w związku z rozpoczętym się w niej remontem.

Elżbieta M. Kokowska

Starówka coraz piękniejsza

Co najmniej do końca listopada potrwają prace przy rewitalizacji centrum Wałbrzycha. Najwcześniej, bo prawdopodobnie 11 listopada, zostanie oddany do użytku po gruntownej przebudowie pl. Kościelny. Odnowiono już większość zabytkowych kamienic, teraz remontowane są ulice Kościuszki, 1 Maja i Moniuszki. Nowy wystrój zyska ogród muzealny i przyległe kamieniczki.

Jako jedyna w Polsce

Wiesława Kamińska z Muzeum w Wałbrzychu jako jedyna z Polski otrzymała nagrodę za współpracę z dziećmi i młodzieżą w dziedzinie sztuki i plastyki. Tak zadecydowało jury 32. edycji Międzynarodowego Konkursu Plastycznego dla Dzieci i Młodzieży pt. „Moja przygoda w muzeum”, doceniając wieloletnią i aktywną pracę W. Kamińskiej w tej dziedzinie z młodymi ludźmi. Organizatorami konkursu są: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Muzeum Okręgowe w Toruniu i Muzeum - Pałac w Wilanowie.

Zasłużony jubilat

Tytuł honorowy „Zasłużony dla miasta Wałbrzycha” otrzymał Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”. Odznaczenie wręczono dolnośląskim przywódcom związkowym na sesji nadzwyczajnej Rady Miejskiej. Posiedzenie zwołano z okazji 30-lecia powstania tego wolnościowego zrywu.

Droga Palmiarnia

Pięć milionów złotych chce za Palmiarnię w Lubiechowie Agencja Nieruchomości Rolnych. Do przetargu nikt się nie zgłosił, choć kupno zabytkowego obiektu deklarują władze Wałbrzycha. Zamierzają jednak wynegocjować niższą cenę, bo Palmiarnia wymaga kosztownych inwestycji.

Wałbrzyszanin na portrecie

WGalerii na Piętrze w Rynku możemy oglądać niecodzienną wystawę malarstwa Danuty Orskiej. To niejako zbiorowy portret mieszkańców Wałbrzycha - „*Poznajmy się*”. - *Podziwiam naszych poetów, malarzy, muzyków, którzy bez reszty oddają się pasji tworzenia, są codziennością naszego miasta. W słowach, obrazach i rozbrzmiewającej muzyce oddają koloryt Wałbrzycha* - mówi malarka i poetka Danuta Orska. Autorka poświęciła rok na przygotowanie wystawy, która składa się z 40 portretów wałbrzyszan znanych z działań twórczych i aktywności społecznej.

Dla turystów na rowerach

Trasy dla rowerów górskich w Wałbrzychu zostaną profesjonalnie wypromowane. Stało się to możliwe dzięki dofinansowaniu z programu unijnego. Za prawie ćwierć miliona zł powstaną materiały informacyjne, audycje radiowe i telewizyjne oraz strona internetowa. Projekt zapewnia także udział w prestiżowych targach turystycznych. W tej chwili w Wałbrzychu jest ponad 170 km oznakowanych tras rowerowych.

Artyści z różnych krajów

Współpraca miast partnerskich - Wałbrzycha i Freiberga - przyniosła kolejną możliwość nawiązania dobrosąsiedzkich kontaktów również przez wałbrzyskich artystów. Na plenerze malarskim z okazji 300. rocznicy powstania pierwszej i najsłynniejszej europejskiej fabryki porcelany w Miśni spotkali się artyści ze wszystkich miast partnerskich Freiberga - Wałbrzycha, Darmstadt i Amberg. Nasze miasto reprezentowały trzy malarki: Danuta Orska, Barbara Malinowska oraz Ewa Cichoń. Sam plener miał niecodzienny charakter - odbył się w kościele pw. św. Piotra (funkcjonuje w nim galeria i odbywają się warsztaty artystyczne dla dzieci i młodzieży), a inspiracją dla twórców była muzyka organowa wykonywana na niekonwencjonalnych instrumentach.

Pamiętniki nagrodzone

Podczas Dni Wałbrzycha rozstrzygnięty został konkurs na pamiętnik lub fotoreportaż z okazji, ogłoszony przez prezydenta naszego miasta. Autorzy zaskoczyli komisję kreatywnością i bogactwem treści. Spośród najmłodszych uczestników (klasa 1 – 3 szkoły podstawowej) najlepszy okazał się 8-letni Miłosz Kolczyński. Z klas starszych pobiła wszystkich na głowę Angelika Chochol ze Szkoły Podstawowej nr 28, a wśród gimnazjalistów bezkonkurencyjna okazała się Karolina Chochol. Laureaci otrzymali w nagrodę netbooki. Za aktywność nagrodzono też świetlice środowiskowe z Piaskowej Góry, Lubiechowa i Podzamcza.

Ukraina i Islandia

Wałbrzyski Klub Fotograficzny oraz Wałbrzyski Ośrodek Kultury zaprosili na pokaz fotografii i prelekcje autorstwa Macieja Simma oraz Rafała Żaka. Pierwszy zaprezentował „Kontrasty Wschodu - UKRAINA 2010”, drugi - „Światło Północy - ISLANDIA 2010”. Spotkania odbyły się w WOK-u na Białym Kamieniu.

Kolejna wystawa J. Obacza

Wystawę 40 obrazów wałbrzyskiego twórcy, Józefa Obacza można tym razem oglądać (do 31 października) w Muzeum Filumenistycznym w Bystrzycy Kłodzkiej. Jego „Akwarele” są efektem indywidualnych plenerów na Ziemi Kłodzkiej, Wałbrzyskiej, Lubelskiej oraz w czeskiej Pradze. Pokazują głównie majestatyczne budowle i urokliwe zakątki miejskie.

Dla chorych na płuca

Byli górnik z regionu wałbrzyskiego na spotkaniu z marszałkiem Markiem Łacińskim we Wrocławiu wręczyli mu wniosek o podjęcie pozytywnej decyzji w sprawie uruchomienia w Wałbrzychu ośrodka pulmonologii. Szpital liczyłby 70-90 łóżek, a ośrodki rehabilitacyjne znajdowałyby się w Sokołowsku i Rościszowie. Pod wnioskiem podpisało się kilkuset dawnych górników.

Akademia młodych i starszych

Multicentrum Edukacyjne pod Atlantami. To nowy dział w Bibliotece pod Atlantami w Rynku, zwany Akademią Młodych. Będzie tam realizowany program zajęć kulturalnych i edukacyjnych dla dzieci i dorosłych. Planowane są m.in. interaktywne kursy języków obcych i lekcje sztuki oraz zajęcia przy komputerach dla seniorów. Placówka powstała dzięki dofinansowaniu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Spotkanie z H. Wańkiem

Zudziałem m.in. grupy Niemców z Johannesem Golawskim oraz gimnazjalistów ze Starzych Bogaczowic, w siedzibie Niemieckiego Towarzystwa Społeczno – Kulturalnego w Wałbrzychu odbyło się spotkanie z Henrykiem Wańkiem, malarzem, pisarzem i publicystą specjalizującym się w historii Śląska. Wydał on m.in. „Dziady berlińskie”, „Hermes w Górach Śląskich”, „Opis podróży mistycznej z Oświęcimia do Zgorzelca”, „Finis Silesiae”. Najnowsza jego książka to: „Katowice blues albo Katowice polka”. Wkrótce trafi do księgarń. Autor, zdobywca licznych nagród malarskich i literackich, wygłasza kontrowersyjne tezy dotyczące historii tej części Europy.

Waldenburgiensis III

Międzynarodowy Plener Malarski o tej nazwie zorganizowany przez Grupę Twórczą BIKAWOK i w tym roku zgromadził kilkunastu twórców z: Wałbrzycha, Szczawna-Zdroju, Boguszowa-Gorc, a nawet Odessy. Zakończył się poplenerową wystawą „Waldenburgiensis” w Galerii „48” WOK. Można było na niej oglądać unikatowy krajobraz postindustrialny Ziemi Wałbrzyskiej oraz szeroko pojętą Wałbrzyską Starówkę. Podczas wernisażu Stanisław Białowas (przewodniczący Grupy) zaprezentował poemat „Uciec przed rdzą”, a debiutantka – Joanna Chmielewska została „bierzmoana” na artystkę. „Waldenburgiensis” patronatem honorowym objął prezydent Wałbrzycha Piotr Kruczkowski.

Laury dla poetów

Radkowski Sponton Literacki - ciekawa impreza, która odbyła się w ramach realizacji unijnego programu o współpracy transgranicznej Polski i Czech – przyniósł laury wałbrzyskim poetom. Elżbieta Gargała zdobyła nagrodę główną, a Roman Gileta wyróżnienie w turnieju jednego wiersza. To wielogodzinne, o bogatym programie spotkanie twórców polskich i czeskich prowadził Krzysztof Kobielec, również poeta naszego środowiska.

O górnictwie

W „Starej Kopalni” odbyła się promocja specjalistycznego wydawnictwa pod tytułem „Kształtowanie się technicznej kadry kierowniczej Dolnośląskiego Zagłębia Węglowego w latach 1945 – 2000”. Jerzy Kosmaty, autor książki, wykorzystał w niej materiał faktograficzny, który w znacznie obszerniejszej formie stanowił jego pracę doktorską. Obronił ją w ubiegłym roku w Katedrze Historii Techniki PAN. W spotkaniu uczestniczyło wielu dawnych członków kadry kierowniczej wałbrzyskich kopalń oraz członkowie rodzin niezających już osób opisanych w książce. Były wspomnienia, podziękowania autora tym, którzy pomogli mu w pracy i podczas realizacji wydawnictwa, prezentacje twórcze.

Benefis W. Łotockiego

Ten muzyk Filaharmonii Sudeckiej, poeta i kabareciarz przyjechał do nas z Ukrainy 20 lat temu. Była to doskonała okazja do urzędzenia mu benefisu, który odbył się w Cafe Pub 12 %. W Wałbrzychu dał się poznać jako niezwykle aktywny uczestnik życia kulturalnego.

Swoją obecność zaznacza również grą na skrzypcach, podczas wieczorów literackich w Muzeum czy Kanap Teatralnych. Umila też grą spotkania artystyczne w Nowej Rudzie, Radkowie i Broumowie, włączając się w polsko-czesie spotkania twórcze.

Opracowanie Kalejdoskopu: szela, eka, EG

MOPS integruje

Udał się znakomicie festyn integracyjny zorganizowany przez MOPS w świetlicy środowiskowej oraz klubach dla młodzieży i starszych mieszczących się w dawnej SP przy ul. Grota Roweckiego, na który zaproszono mieszkańców pobliskich ulic. Rozstrzygnięta została ogólnopolska kampania dla szkół podstawowych i gimnazjów pod hasłem „Zachowaj trzeźwy umysł 2010”. Odbyły się konkursy rodzinne z nagrodami i turniej piłki siatkowej. Najbardziej podobał się konkurs na wypieki. Najlepszy okazał się jabłecznik Grażyny Garwoś, II miejsce zdobył tort Barbary Szymańskiej, III - kruche ciasto ze śliwkami Anny Chojnowskiej. W festynie uczestniczył wiceprezydent Wałbrzycha Piotr Sosiński.

Parada kocich piękności

Już po raz drugi Hala Sportowa przy ul. Chopina gościła najpiękniejsze koty z całej Polski. Wystawa Kotów Rasowych ściąga do Wałbrzycha najpoważniejszych hodowców oraz tłumy zwiedzających. Najliczniej reprezentowana była rasa Main Coon, były też syberiany, persy i koty brytyjskie. Właściciele kotów mogli się zaopatrzyć w akcesoria i smakołyki dla swoich ulubieńców.

Bezpiecznie w zamku

Kilkaset zabytkowych komnat i żadnego zabezpieczenia przed ogniem. Tak do tej pory funkcjonował zamek Książ. Teraz to się zmieniło. W zamku zainstalowano system przeciwpożarowy najnowszej generacji. Obejmuje on wszystkie pomieszczenia, od parteru aż po najwyższą kondygnację. Koszt instalacji, częściowo sfinansowanej z programu unijnego, wyniósł prawie 5 mln zł.

Starówka pod nadzorem

Już osiemnaście kamer najnowszej generacji czujnie obserwuje śródmieście Wałbrzycha. Chodzi nie tylko o bezpieczeństwo mieszkańców, ale także ochronę pieczołowicie odnowionych, zabytkowych kamienic. System monitoruje oraz nagrywa i przechowuje obrazy. Nagranie może stanowić dowód przeciw wandalom.

Borysławiaci

ZPiT „Wałbrzych”

Festyn wielokulturowy w Ryнку

Związkowcy z Solidarności

Chór Frankofoni

Scieżka rowerowa w Parku Sobieskiego

Dr J. Kosmaty podpisuje swoją książkę podczas jej promocji

Monitoring Śródmieścia

Ćwiczenia strażaków w zamku Książ

